

II ශ්‍රේණිය විෂය නිර්දේශය - චිත්‍ර කලාව

- දේශීය චිත්‍ර ශිල්පීන්ගේ සිතුවම් අංශයන් (නූතන ශ්‍රී ලංකාවේ චිත්‍ර ශිල්පීන්)
 - * A.C.G.S. අමරසේකර - යකඩපුර දිශානුය, මර්කයාව
 - * ඩබ්ලිව් අබේසිංහ - කුඹල්පල, ඇඟළ පෙරහැර
 - * G.S. ප්‍රනාන්දු - උප්පෙරිකුල, ගඟලාදෙණිය
 - * ඩේ.කනක සංඝාරත - කියවන ලබයා, කුකුළු පොරය
 - * ජී.මාර්ක් - සතුන්ගලා, මිනිසා හා බල්ලන් මර්කය
 - * කුසේසරාසිංහ - ප්‍රේමය ක්‍රියාව මර්කය, රාජකීය විද්‍යාලයේ අල්ලා දමන තරුව
 - * H.A. කරුණාරත්න - සඳුරායා, තම පොළමුර්ක නිර්මාණය
- ප්‍රාන්තීය නාට්‍ය ශිල්පීන්
 - * ඩබ්ලිව් කොළඹ
 - * පෙරේරා ප්‍රනාන්දු
 - * W.R. ටිලිකේ
 - * කැමරන් පෙරේරා
 - * C. සිංහලානුප්පාදුරේ
- සන්නිදර්ශන චිත්‍ර ශිල්පීන්
 - * ප්‍රමත. දිසානායක
 - * පෙරේරා ඩබ්ලිව් සිංහලානුප්පාදුරේ (රෙකා)
- විදේශීය චිත්‍ර ශිල්පීන්
 - * රොබට් පිකාසෝ
 - * පොන්ටි මොරි
- සිංහල බිතුසිතුවම්

අනුරාධපුර යුගයේ බිතු සිතුවම්

 - * සමාධි ප්‍රතිමාව
 - * ගොඹුරු ප්‍රතිමාව
 - * අනිකුත් ප්‍රතිමාව
 - * පන්තුවුර ප්‍රතිමාව

• විද්‍යාලීන කටයුතු

*වෛස්‍යවිල, විවිධ හා අක්ෂර, රේඛායුග්‍රහණ දැක්වීම, දිය බෙදීම
දැක්වීම කටයුතු.

• පොදොන්තරු යුගයට අයත් කිහිපම පිළිම ගෙයි පිටු.

*දේවාරාධන සිතුවම, බ්‍රහ්මයන්ගේ අංකයේ ප්‍රථම වැඩ
කිරීම සිතුවම, රත්මිය ජාතය සිතුවම.

• පොදොන්තරු ගල් විහාරයේ ප්‍රධාන පිළිම

*හිරිපිළිමය, සඬායි පිළිමය, නැතරෙන පිළිමය, විද්‍යාධර
ගුණානේ සඬායි පිළිමය.

• පොදොන්තරු පොත්ගල් විහාර ප්‍රතිමාව

• පොදොන්තරු යුගයට අයත් කිහිපම ආගමික ලෝකය ප්‍රතිමාව.

*කරායුරු, කිහිපම ක්‍රිස්තු රූ, සංඝයා ප්‍රතිමාව,
කාර්මිකයා, අභිමයියාර් ප්‍රතිමාව, ප්‍රියදර්ශී මූර්ති.

• පොදොන්තරු යුගයේ ගරා නිර්මාණ.

*පොදොන්තරු වෙදාගෙය, නිශ්ශංක ලංක මණ්ඩපය,
දාගැබ් 01 කිව දෙවැලිය, දාගැබ් 02 හිමි දේවාලය

• මහනුවර යුගයේ පහතරට සම්ප්‍රදායට අයත් විහාර සිතුවම්

1. කලුමන විහාරය - කෙටි කලාපයේ කලා, ප්‍රතිමා ස්ථාපනය
2. කරායම් පිටිය විහාරය - පෙළඹවීම, සිතුවම් උපකරණ.

• මොරියය, සුගත හා කාන්තාවන් යුගයට අයත් කලා නිර්මාණ
කාන්තාවන් ස්තූපය හා තොරණ කටයුතු

• මුස්ලිම් යුගයේ කලා නිර්මාණ

*කරායම් පිටු පිළිමය
*දැක්වීම

දේශීය චිත්‍ර ශිල්පීන්

a. A.C.G.S. අමරසේකර

- * 20 වන සියවසේ මුල් කාලයේ දැක්ම සාක්ෂ්‍යාලයිය යථාර්ථවාදී චිත්‍ර කලාවේ පුරෝගාමී වටපිටු තළ ශිල්පියෙකි. උතුරු පළාතේ චිත්‍ර ශිල්පියෙකි.
- * මොහු පළමුව නිර්මාණාත්මක චිත්‍ර චිත්‍ර ශිල්පියෙකු වෙයි.
- * මොහු කලා සංගමයේ පුරෝගාමී ශිල්පියෙකි.
- * අමරසේකරගේ චිත්‍රවල නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාත්මක සාක්ෂ්‍යාලයිය යථාර්ථවාදී කලා ගෞරවය ලක්ෂණ පෙන්වයි.
- * ජීවිතය, ආර්ථිකය, සමාජය, ස්ත්‍රී පුරුෂ ආදිය දැක්වෙයි.
- * මොහුගේ චිත්‍ර නිර්මාණ සඳහා දියසායම් හා රතු පැහැය මාලා දෙකම භාවිත කර ඇත.
- * මොහුගේ මානව රූප සම්පන්න ස්වභාවයේ ක්‍රියාත්මක ක්‍රියාත්මක සාක්ෂ්‍යාලයිය ක්‍රියාත්මක කලාවේ ප්‍රමුඛතම ලක්ෂණයක් වූ පර්යන්තරයේ ජීවිත පදනම් වී තිබීම දැකිය හැකිය.
- * මොහුගේ චිත්‍ර නිර්මාණවල ක්‍රියාත්මකයාගේ වර්තමාන කිරීමේ ශිල්පය දැකිය හැකිය. ක්‍රියාත්මකයාගේ ස්වභාවය:- අප්‍රේම හා ආදරය මත කර දැක්වීමේ ශිල්පයකි.
- * A.C.G.S. අමරසේකරගේ චිත්‍රවල නිර්මාණ පහත දැක්වේ.
 - නිර්මාණ / චිත්‍රවල ගෙදර
 - සැකසුම් දිනය
 - ප්‍රස්තාව
 - ජීවිතය (දියසායම් චිත්‍රයකි)
 - රාජ්‍ය නායකයන්ගේ චිත්‍ර (ආරම්භය චිත්‍ර)

(i) ශ්‍රී ලංකාව:- ආ.ප.ස. අවසරයෙන් සිසුවෙකි.

(ii) කේතන:- යකඩයා දියකිය ලෙස හේතවයි.

(iii) මාධ්‍ය හා ශිල්පය:- කැමරායා මත තෙල් -සායනයේ සිසුවෙකි කර ඇත.

(iv) මෙම සිසුවා දැනට ඇති ස්ථානය:- කොළඹ ජාතික කලා භවනයේ නිත්‍ය ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත.

(v) සිසුවාගේ නම:- කිරිමිනි මුරුගේ. කියවෙන්නාගේ ශිල්පය අනුව අද්‍රව හා ආලෝකය මතම මතුවනවා ඇත.

(vi) කලා ශෛලිය:- යුරෝපායී කලා ශෛලිය මෙම සිසුවාගේ නිරූපණය වේ.

(vii) භාව ප්‍රකාශනය:- චිත්‍රයේ නිරූපිත ගතිස්මය, විශාල වෙස්ලයා, සහ කෙටිකැට්ටු සමස්ත නිරූපණයේ ප්‍රකාශන ශිල්පය හා කලාත්මකත්වය බව කියවේ.

(viii) තරය භාවය:- රූප හා වර්ණ අර්ථවත්තම භාවය කර පෙන්වන මත ප්‍රකාශනය මත යකඩයා දියකියත්, පසුබිම සිදු හා නවයේ අනාගතය බව කියවේ. සිසුවා නිරූපණය කරන දැක්ම හා කියවේ.

(ix) වර්ණ භාවය:- ජීවමාන ලක්ෂණ ඇති සමස්ත වර්ණ මාලාවක් දක්වනවා ඇත.

(i) ශ්‍රී ලංකාව:- ආ.ප.ස. අවසරයෙන් සිසුවෙකි.

(ii) කේතන:- විරූපියා / මුරුගේ හෙදර මෙහි හේතව වේ.

(iii) මාධ්‍ය හා ශිල්පය:- වඩුගෙදර ඇති ප්‍රදර්ශන මත කරන සිසුවා වූවා මතම මතුවනවා ඇත. රූප හා වර්ණ හසුරුවා ඇත.

(iv) සිසුවාගේ මාධ්‍ය හා ශිල්පය:- කැමරායා මත තෙල් -සායනයේ සිසුවෙකි කර ඇත.

(v) භාව ප්‍රකාශනය:- ජීවමාන ලක්ෂණ ඇති සමස්ත වර්ණ මාලාවක් දක්වනවා ඇත.

බලාපොරොත්වයක් ලෙසින් පමණක් වන නමුත් ඉතා වැදගත් නිර්දේශයක් කර ඇත. රෝගීන් දරුවා, පෙරළල සිටින කළුබළලා, බිටර් කර්ම බේසය මත ඇති වූ ආදිය සිතුවම් කළ ප්‍රතිමා සංරක්ෂණය වේ. භාෂා මූලිකයන් ප්‍රචණ්ඩ කර තිදෙනෙක් බෙහෙවින් පරාජය කිරීමට ආරම්භයෙන් මෙවැනි පොදු පදයක් බව කිවි.

(vi) සිතුවම් කළ ප්‍රතිමා :- ආර්ථිකය යටපත්වූ කළු පෙළුමක් ලෙසින් අනුගමනය කරමින් භාෂා රූපයේ ප්‍රතිරෝධය වේ. අනාගතයට ඇති ප්‍රතිරෝධයක් මගින් පිළිබිඹු කෙරේ.

(vii) වර්ණ කිරීමේ ක්‍රියාව :- කුසලායේ වර්ණ ලක්ෂණ අනුව ප්‍රතිරෝධයක් නොමැතිව පැවතී ඇති බැවින් මෙය වැදගත් වන්නේ වෙනත් වැඩ කර ඇත.

(viii) කළු පැහැය :- පෙරළල, රූපය හා ප්‍රතිරෝධය යන කළු පැහැයෙන් ලක්ෂණය වන අනුගමනයක් වර්ණ හා කළු පැහැයක් කර ඇත.

(ix) වර්ණානුගතය :- ප්‍රතිරෝධය ලක්ෂණයක් වන සම්පූර්ණ වර්ණානුගතයක් දක්නට ඇත.

(x) සිතුවම් දක්නට ඇති ස්වභාවය :- පොදු පාඨයක් කළුපැහැයෙන් දක්නට ලැබේ.

(2) සිතුවම් අනුගමනය C1914-1992

* ප්‍රතිරෝධය යනු අයත් වන ස්වභාවයකි.

* පෙරළල හා අපරළල වඩා කළු ආකෘති ඇතිව තමන්ගේ ආර්ථිකය නව නිකුත් කළ සම්ප්‍රදායක් අනුගමනය ප්‍රදර්ශනය කළ ස්වභාවයකි.

* රජයේ ලිඛිත කළාපයක රජයේ දුර්වලයන් හා සහිත කළාපයක පිහිටීම ලෙස නිරූපණය කර ඇත.

* 43 කණ්ඩායමේ සාමාජිකයෙකි. ජාතික ගුණාංගය ප්‍රතිරෝධයක් ප්‍රතිරෝධයක් කළු පැහැයක් සහිත වන කළු ප්‍රතිරෝධයක් රජයේ ලිඛිත කළු පැහැයක් ප්‍රතිරෝධයක් ප්‍රතිරෝධයක් ස්වභාවයකි.

* මොහුගේ සිතුවම් නිර්මාණයට සම්ප්‍රදායික කළු පැහැයක් ප්‍රතිරෝධයක්

හැඩ, පස්වාන් ලපේතිකාදි හා ප්‍රකාශනයාදි විප්‍රකලා ප්‍රකාශනය
වර්ණ භාවිතය ආභාෂය වී ඇත.

* මොහුගේ සිතුවම් නිර්මාණයට පසුබිම් සඳහා සහිතවාදි කලාවේ
පසුබිම් ආකෘති ලක්ෂණ ආභාෂකර බවට දැකිය හැකිය.

* කෙටි, සහ රේඛා භාවිතයද මොහුගේ නිර්මාණයට දැකිය හැකිය.

* ස්වරූපි අබේසිංහ කල්පිසාරිගේ සිතුවම් නිර්මාණ කිහිපයක්
පහත දැක්වේ.

- වලංකඩේ / කුකල්පල

- ඇසල පෙරහැර

- භාවනාව

- බාලතරුණ

- ලක්ෂ්මිගේ ලපත

ආ කල්පිසාරි:- ස්වරූපි අබේසිංහ කල්පිසාරි
සිතුවමකි.

(ii) තේමාව:- කුකල්පල වෙහි බේමාව වේ.
වෙතිභාෂ්ම විකුණුම්පලක් හා
යුළක් මිනි කිරුණකය.

(iii) මාධ්‍යය හා කල්පිකුමය:- කැමරායක මත තෙල් සායම් මාධ්‍යයෙන්
සිතුවම් කර ඇත.

(iv) භාව ප්‍රකාශනය:- අඳුරු හා ආලෝකයෙන් වර්ණ විසර්ගයක් යෙදීමෙන්
මිනිස් කැමි වඩාතිල ලෙස දැක්වීමට කල්පිසාරි
සමත්ව ඇත.

මුහුර්ත් හැඟීම් නිරූපනය සඳහා යොදාගත්
අඳුරු වර්ණ, නිර්මාණයේ භාව ප්‍රකාශනය මඟින් සංවිධාන

ස්ථානගතව විද්‍යායේ ගැලපුම් දැක්වීමට ශිල්පියා මනාව සමත්ව ඇත.

(v) කලා ආභාසය / කලා ශෛලිය:- මෙම නිමැවීම සඳහා සම්බන්ධව
කලාවේ පසුබිම අවබෝධ කරගත්
දා ශෛලියක හැඩ, රේඛාදී
ලක්ෂණවලට හා ප්‍රකාශනවලට විශ්‍ර කලා ප්‍රවණතාවේ වර්ණ භාවිතය
දැක්විය හැකිය.

(vi) වර්ණ භාවිතය :- අලුත් හා ආලෝකමත් වර්ණ සාර්වත්‍රව යොදා
ගනිමින් රාත්‍රී කාලය නිරූපනය කරමින් ගත්
ලක්ෂණය විශ්‍රය වඩාත් අර්ථමත් කරයි.

රාත්‍රී කාලය නිරූපනයේදී හොඳා ආති වර්ණමාලාව
වර්ණපදය මගින් පෙන්වා ඇත.

(vii) රේඛා භාවිතය :- රේඛාකර්තවයට වඩා වර්ණ මාලාව නිකැසිරවීමෙන්
රූපය මනුෂ්‍යයාට ඇත.

(viii) රූප භාවිතය - රූප භාවිතයේදී මේවාට ලැදගත්ම අංගය හා
දැදුණු කරුණු සහිත ආකෘති විශ්‍රයේ වටිනාකම
දක්වා ඇත.

(3) ලංසු ප්‍රකාශනය

- * දියයායම් විශ්‍ර කලාවේ ශිල්පියා ප්‍රාග්ධන පෙන්වමින් කළ විශ්‍ර ශිල්පියා
ගෙයි.
- * විකි ගෙවීමක් යටතේ විශ්‍ර කලාව පිළිබඳ අධ්‍යාපනය ලබා
ඇත.
- * පළමුව බිමකින්ම කලාවට ප්‍රවේශ වූ ශිල්පියෙකි.
- * ලංකාවේ පළමු විශ්‍ර කලාව නිර්මාණය කරන ලද්දේ ලංසු
ප්‍රකාශනය ශිල්පියා විසිනි.

- * සෞඛ්‍ය චක්‍ර කල්පිතය ලෙස ඔහු පෝෂී , ලේබල් , පොත් පිටතර නිර්මාණය කිරීමද දායක වේ.
- * මොහුගේ සිතුවම්වල ප්‍රධාන මාධ්‍යය: දියයායම් වූ අතර යුරෝපීය ශාස්ත්‍රාලීය චිත්‍රකර්ම ආභාසය සහිතව ඔහුගේ ආවේණික ස්වකාවේ වාද්‍ය චිත්‍රකර්ම ගෞරවයක් දැක්විය හැකිය.
- * ශ.ප.ප්‍රකාශ්‍ය කල්පිතයේ දියයායම් නිර්මාණ සදහා විශේෂයෙන්ම යුරෝපීය චුම්බර්ගන-සිතුවම්වල ආභාසය ලැබී ඇත.
- * ශ්‍රී ලාංකේය පරිසර ස්වභාවය මුත් අලංකාර ලෙස මනුෂ්‍යයාගේ නිර්මාණවල කපිපෙතෙන් ලක්ෂණයකි.
- * ශ.ප.ප්‍රකාශ්‍ය විසින් දියයායම් මාධ්‍යයෙන් තව සිතුවම් නිර්මාණ දෙකක් පෙන්වා දුන්හ.
 - උපරපර්ශ්‍ය
 - ගබ්බාදෙණිය

(i) කල්පිතය:- ශ.ප.ප්‍රකාශ්‍ය කල්පිතයේ සිතුවමකි.

(ii) පරිසර:- උපරපර්ශ්‍ය මෙහි නිරූපිත කේතය.

(iii) කලා ගෞරවය / ආභාසය:- යුරෝපීය ස්වකාවේ වාද්‍ය ගෞරවය දැක්වෙන නිර්මාණයකි.

(iv) මාධ්‍යය හා කල්පිතය:- කුඩාදායී මත දියයායම් මාධ්‍යයෙන් නිර්මාණය කරන ලද්දකි.

(v) වර්ණාලංකරණය:- උපරපර්ශ්‍ය හා අනෙකුත් පරිසරය නිරූපණය කිරීමේදී දිව්‍යමත් වර්ණ මලාවක් යොදා ගෙන ඇත.

* බ්‍රිතාන්‍ය ලක්ෂණ සහිතව දියයායම් පදාය ප්‍රධාන ප්‍රකාශනාත්මකව දක්වා ඇත.

(vi) තලය නාභිතය :- තලය මත රූප සංරචනය කිරීමේදී පෙරකි
ම, ලැදි බිම හා පසුබිම. මත රූප පිහිටුවීමේ නිත්‍රයේ ගැඹුර හා
පරිසාරයේ දක්ෂිණ නිරූපනය කර ඇත.

(vii) අරක්ක තලා ලක්ෂණ :- මෙම නිර්මාණය සඳහා ස්වභාවිකවදී
ශෛලීය ලක්ෂණ හා යුරෝපීය භූමි
දර්ශන සිතුවම්වල ආභාසය ලැබී ඇති
ඒවා දැකිය හැකිය.

(viii) සිතුවම් දැක්වූ ලැබෙන ස්ථානය :- මෙය දැනට කොළඹ ජාතික කලා
පාලයේ දැක්වේ ඇත.

(i) ශිල්පියා :- මෙම සිතුවම ග.ප. ප්‍රනාන්දු
ශිල්පියාගේ සිතුවමකි.

(ii) තේමාව :- 'ගඩලාදෙණි විහාරය' නමින්
මෙය හඳුන්වා ඇත.

(iii) මාධ්‍යය :- දියකැසීම් මාධ්‍යයෙන් කළ නිර්මාණයකි.

(iv) සිතුවම් දැනට ඇති ස්ථානය :- මෙය දැනට කොළඹ ජාතික
කලා පාලයේ නිත්‍ය ප්‍රදර්ශනයට
තබා ඇත.

(v) කලා ශෛලිය / ආභාසය :- මෙම නිර්මාණය සඳහා ස්වභාවිකවදී
ශෛලීය ලක්ෂණ හා යුරෝපීය භූමි දර්ශන සිතුවම්වල ආභාසය
ලැබී ඇති බව දැකිය හැකිය.

(vi) චරිත නාමය :- දිස්කිමත් වර්තමානයක් ක්‍රිස්තු ලක්ෂණ සහිතව
දියකැසීම් පදාස ප්‍රමාණයට භාවිත කර ඇත.

(vii) තලය නාමය :- තලය මත රූප සංරචනය කිරීමේදී පෙරකි
මැදබිම හා පසුබිම මත රූප පිහිටුවීමේ නිත්‍රයේ

විවිධ ගැඹුර හා පරිච්ඡේදය ලක්ෂණ විශ්ලේෂණය කර ඇත.

(viii) අනෙක් කලා ලක්ෂණ :- ශාස්ත්‍රාලීය චිත්‍රකලාවේ සංරචක සිද්ධාන්ත වන ගැඹුර විශ්ලේෂණය කරන පර්යේෂණ ලක්ෂණ හා ක්‍රමානුකූල ලක්ෂණ භාවිතය මෙම විර්මාණයේ දැක්ම හැඟීම.

④ කේ. කුමාරසිංහ. (1915 - 1995)

* ප්‍රභූත ප්‍රභවයේ චිත්‍ර ශිල්පියෙකි.

* චිත්‍ර කලාවේ පුරෝගාමීවරයෙකු වන අතර දළච්ඡාදන චිත්‍ර ශිල්පියෙකි.

* මොහුගේ මුල්කාලීන චිත්‍ර ගෞරවයට ශාස්ත්‍රාලීය චිත්‍ර කලාවේ.

යථාර්ථවාදී කලා ලක්ෂණ ජනිත කළ අතර ප්‍රකාශනය, මනුෂ්‍ය චරිතය සහ සමාජය කලාත්මකව ප්‍රකාශනය විය.

* ඒ අතර මොහු සිතුවම් කලා ලක්ෂණ සහිතව තමාට ආවේණික චිත්‍ර ගෞරවයක් ගොඩනගාගත් අයෙකි.

* කේ. කුමාරසිංහ ශිල්පියාගේ සිතුවම් විර්මාණ පහත දැක්වේ.

- කියවන ළමයා

- කුකුළු පොරය

- කුඩුදරුණු සිතුවම.

(i) ශිල්පියා :- කේ. කුමාරසිංහ ශිල්පියාගේ සිතුවම් විර්මාණයකි.

(ii) රේඛාව :- කියවන ළමයා මෙහි රේඛාව වේ.

(iii) මාතෘ හා ශිල්ප ක්‍රමය :- කුකුළු පොරය මත කෙල්ලා කායමත් ඇඳ ඇත.

(iv) කලා ගෞරවය / ආභාසය :- ගෞරවය ලක්ෂණ හා සිතුවම් කලාවේ ලක්ෂණවලට ආභාසය සහිත විර්මාණයක් වේ.

(v) වර්ණ භාවිතය :- චිත්‍රයේ මුළු වෙනසක් කොළ පැහැය යොදා

කලාපි හැදෑරීමේ ඡායාරූපය) තමන් සිංහලයන් පිළිබඳව
ලෝකයේ සියලුම විශේෂයන් සේවාය.

* ආ. මාර්ක් ගිල්පියාගේ නිකුත් කරමින් ලබන පොතේ
පහත සඳහන් ලෙස වර්ගීකරණය කළ හැකිය.

01) වර්ග පදනම් කරගත් යුගය

02) රේඛා පදනම් කරගත් යුගය - සන්නිවේදන යුගය.

* මොහුගේ සිතුවම් කරමින් වර්ග පදනම් කරගත් යුගයේ
ප්‍රධාන යුගය , සුදු යුගය , නිල් යුගය ආදිය විවිධ වර්ග යුග
ප්‍රධානතම හැකිය. උදාහරණ ලෙස මොහුගේ සිතුවම් කරමින්
කලා ලක්ෂණ මොහුගේ කර්මාන්ත පිළිබඳව දැක්වේ.

* රේඛා පදනම් කරගත් යුගය 'සන්නිවේදන යුගය' ලෙස මොහු
නම් කර ඇත.

* මොහු 'සුදු', වර්ග, දියසායම් , නොලාප් පිටු මාසය ආදිය
භාවිත කරමින් සාමාන්‍ය කඩදාසි මත මෙම කර්මාන්ත
සිදුකර ඇත.

* A. මාර්ක් ගිල්පියාගේ සිතුවම් කරමින් කිහිපයක් පහත
දැක්වේ.

- සතුන්ගේ

- කාන්තාවන්

- කාන්ති නිලය

- රාමයාලිය.

* A. මාර්ක් ගිල්පියාගේ මුල්ම කර්මාන්තය සන්නිවේදන
ලක්ෂණයන්ට අමතරව, හෙවත් මාර්ක් ගිල්පියාගේ කර්මාන්ත
කර ගනිමින් ලෝකයේ ආරම්භක යුගය ලෙසින් හා
ගිල්පියාගේ යුගය කර්මාන්ත කිරීම දැක්වේ.

(i) ශ්‍රේණියා:- A. මාර්ක් ශ්‍රේණියාගේ සිතුවම් නිර්මාණයකි.

(ii) රේඛාව :- 'සතුන්තලා' නැමැති සිතුවම මෙහි නිරූපනය වේ.
(කාලිදාස වික්ෂිප් රචිත සතුන්තලා කාව්‍යයේ ප්‍රධාන චරිතය වන සතුන්තලා මෙම නිර්මාණයේ වස්තූ විෂය වී ඇත.)

(iii) මාධ්‍ය හා ශ්‍රේණිප්‍රභවය:- 'පැස්ටල්' මාධ්‍යයෙන් වර්ණ ගැන්වූ සිතුවමකි.

(iv) කලා ශෛලිය / ආභාසය :- සුනිකවලදී කලා ශෛලිය මෙම නිර්මාණය සඳහා ආභාසය වී ඇත.

* ජ්‍යෙෂ්ඨ මෙම නිර්මාණයෙහි ස්වභාවික - කන්වය අඛණ්ඩ ව්‍යුත්පන්නත්වය (Abstraction) කලා ලක්ෂණ දැකිය හැකිවේ.

(v) භාව ප්‍රකාශනය :- නිර්මාණයේ යොදා ඇති සමස්ත වර්ණ , තැඹිලි හා රේඛාකරණයන් සතුන්තලාගේ අභ්‍යන්තර භාවය හැඟිම් ප්‍රකාශ කිරීමට ශ්‍රේණියා සමත් වී ඇති බව පෙනේ.

(vi) රූප භාවිතය :- සුනිකවලදී තැඹිලි යොදා ඇත.

(vii) වර්ණ භාවිතය :- ලා වැනති භූමි වර්ණ ආවේණිකව ඇති නිසා මෙම නිර්මාණය ද්විමාන ලක්ෂණවලින් යුක්ත වී ඇත. චිත්‍රයේ ප්‍රස්ථූත සඳහා යොදා ඇති වර්ණය තරය ප්‍රා විභේදීයව ලෙස වර්ණ ගන්වා ඇත.

(viii) රේඛාකරණය :- රූපවල යොදා ඇති සහ රේඛාකරණය හිසා ත්‍රිමාන ලක්ෂණ මතුකර පෙන්වයි.

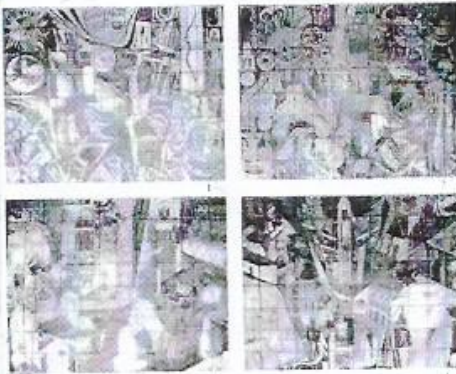
- (11) * විස්තරාත්මක බවින් දුටු සරල භෞතික ආති සරල
ප්‍රකාශනය මෙම කෘතියේ දැන සුරැකීම ලක්ෂණයක් වේ.

⑥ නිස්සරණික (1925)

- * මූලික මූලික හා තරයක් කල්පිතයකි. (මූලික ප්‍රතිපත්ති)
- * විශ්ලේෂණ සියලුම මූලික කලාප හා ගෛලියක් නිකුත්
ප්‍රවර්ධනය වූ කර්මාන්ත කල්පිතය වේ.
- * දේශීය හා ජාත්‍යන්තර සමයේ සම්මාන සම්ප්‍රදාය පත් කල්පිතය
- * මර්දන කාර්මික විද්‍යාව ට J. D. A. සමයේ යටතේ ප්‍රකාශන
හදාරා ජාත්‍යන්තරයට ගොස් බෙල්ජි කලාපය ට හා හා
රාජකීය කලා පාසලේ මූලික කල්පිතය හදාරා දැන.
- * ප්‍රවර්ධනය මූලික කලා කර්මාන්ත ආකෘතිය ලබමින් තමාට
ආවේණික මූලික කර්මාන්ත ගෛලියක් ගොඩනගාගත් කල්පිතය වේ.
- * ස්වභාවික භෞතික වෙනස්ව ප්‍රකාශනය හැඩයන්ගෙන්
සංකලනය වූ භෞතික වෙනස්ව කර්මාන්ත දැන දැන.
- * ශ්‍රී ලාංකික මූලික කල්පිතයට මෙම භෞතික හා භෞතික කල්පිතය
කල්පිතය හදාරන ප්‍රතිපත්ති කල්පිතය රක්ෂා කල්පිතය.
- * ශ්‍රී ලාංකික මූලික කල්පිතය ලැබූ ප්‍රතිපත්ති ජාත්‍යන්තර සමයේ
1963 වසරේ මුද්‍රණය කරන ප්‍රකාශනය සමය
මුද්‍රණය කළ 'විකල්ප' ප්‍රතිපත්ති 'විකල්ප' ප්‍රතිපත්ති මූලිකයට කිසිවක්
- * නිස්සරණික කල්පිතයේ කර්මාන්ත ගෛලිය ශ්‍රී ලාංකික
මූලිකයට මූලික කලාප ප්‍රතිපත්ති ස්වභාවය කළ අතර
මෙම ගෛලිය වර්තමාන මූලික කල්පිතයේ ආකෘති කර්මාන්ත
සමය කලාප දැන පෙන්වයි.
- * නිස්සරණික කල්පිතයේ කර්මාන්ත සමය විකල්ප විකල්ප
විකල්ප කල්පිතය ප්‍රතිපත්ති ආකෘතිය.

v ශ්‍රී ලංකා නූතන කලාව :- මෙම නිර්මාණයේ හැඩ අර්ධ ප්‍රාග්ධනවාදී හැඩ හා අර්ධ නිර්මාණයක් ලෙස හැඳින්වෙමින් සංකල්පය වී ඇති බව විවරණය කළ හැක.

vi භාව ප්‍රකාශනය :- ජීවිතයේ සියලුම මට්ටම් ස්වදේශික සාහිත්‍ය හා සාහිත්‍යයට වඩා අනුකූලව හැඳින්වීම නිර්මාණය කළ හැකි යථාර්ථවාදී ගෞරවයක් අනුගමනය කර ඇත.

i) නිර්මාණය :- නිර්මාණය රසවත් කිරීමේ හැකියාව නිර්මාණය කළ හැක.

ii) රසවත් :- මෙම නිර්මාණය සඳහා වෛර්තයක් වී ඇත්තේ මූලික වාදය කලාවේ විකාශනයයි.

* මාධ්‍ය කලා ව්‍යාප්තියට අයත් අවස්ථා මෙම ජනප්‍රිය සංකල්පය කර නිර්මාණය කෙරේ.

iii) මාධ්‍යය හා නිර්මාණය :- මෙම නිර්මාණය සඳහා මාධ්‍යය භාවිතයෙන් අල්ප ලක්ෂණ නිර්මාණය කළ කලාවකි.

iv) නිර්මාණ ගෞරවය / ආකෘතිය :- මෙම කලා නිර්මාණය සඳහා සිතීමට මුල් ලක්ෂණ ලැබී ඇතැයි විවරණය කළ හැක.

v) ශ්‍රී ලංකා නූතන කලාව :- සිතීමට ප්‍රාග්ධන හැඩයට අනුකූල, ගෞරවයක් ලෙස මෙම නිර්මාණය සඳහා සාදන වී ඇත.

vi) ජනප්‍රියතාවය :- මෙම නිර්මාණය සඳහා යොදා ඇති ජනප්‍රිය නිර්මාණයේ අලංකාරය මෙන්ම ප්‍රකාශන ශූන්‍ය නිර්මාණය ලෙසින් වී ඇත.

vii) මෙම නිර්මාණය දක්නට ලැබෙන ස්ථානය :- මෙය කොළඹ රාජකීය විද්‍යාලයේ නව ගොඩනැගිල්ලේ නිර්මාණය කර ඇත.

H. A. කරුණාරත්න. (1929)

- * ශ්‍රී ලංකා වික්‍රමලා සම්ප්‍රදායක් වන ච්‍යුත්ත කලා සම්ප්‍රදාය බිහිකිරීමට පුරෝගාමී වූ ශිල්පියෙකු වේ.
- * දේශීය මෙන්ම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සම්මානනීයත්වයට පත්වී ශිල්පියෙකි.
- * මොහුගේ නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය සඳහා ජපන් හා අමරිකානු විශ්‍ර කලා අධ්‍යාපනයෙන් ලද පාඩම මගින් ආනාසයක් වී ඇත.
- * මොහු ශ්‍රී ලංකා වික්‍රමලාවේ නිරූපණාත්මක ශෛලිය වෙනුවට අමරිකානු ච්‍යුත්ත ප්‍රකාශනවාදී (Abstract Expressionism) විශ්‍ර ශෛලියට අනුගත වූ ච්‍යුත්ත වික්‍රමලා ආචාරයක් ස්ථාපිත කරන ලදී.

මොහුගේ නිර්මාණවල මධ්‍යගත සංරචකයක් දැක්වන තොරතුරු අතර තලය පුරා හඬන ලද විසිරුණ හැරීමක් දැකිය හැකිය.

H. A. කරුණාරත්නගේ ප්‍රකාශිත නිර්මාණ සඳහා රේඛාත්මක සංරචකයක් හැකි. එමඟින් ඔහු තරඟකාරීව සිතීමට අවස්ථාවක් දී තිබේ.

මොහුගේ නිර්මාණවල ආකෘතික හැඩවී සිටින වූ ආකෘති රූපයක් ජනිත කරන බව කලා විචාරකයා පෙන්වා දෙයි.

මොහුගේ මුල්කාලීන නිර්මාණ තේල්ල කායමෙන් කැපවීමකින් විශ්‍ර ආරම්භය කර ඇති අතර ප්‍රකාශිතව ජනප්‍රියතාවයට පත්වී මාධ්‍ය ආවේණික කර ඇත.

තම නිර්මාණවල ක්‍රියාත්මක බව මතුකිරීමට ඇත, කාඩ්බෝඩ් මුල් කලා විවිධ ප්‍රභා ආවේණිකයන් උත්සාහ කර ඇත, මෙම නිර්මාණයේ ජනප්‍රියතාවය මුල්කාලීන මුල්කාලීන ස්වභාවයෙන් විවිධ රූපයන් ජනිත කරයි.

H. A. කරුണාරත්න. (1929)

- * ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාල සම්ප්‍රදායක් වන ච්‍යුත්ත කලා සම්ප්‍රදාය බිහිකිරීමට පුරෝගාමී වූ ශිල්පියෙකු වේ.
- * දේශීය මෙන්ම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සම්මානනීයත්වයට පත්වී ශිල්පියෙකි.
- * මොහුගේ නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය සඳහා ජපන් හා අමරිකානු විශ්‍ර කලා අධ්‍යාපනයෙන් ලද පාඩම් මගින් ආනාසයක් වී ඇත.
- * මොහු ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාලවල නිරූපණාත්මක ශෛලිය වෙනුවට අමරිකානු ච්‍යුත්ත ප්‍රකාශනවාදී (Abstract Expressionism) විශ්‍ර ශෛලියට අනුගත වූ ච්‍යුත්ත විශ්‍ර කලා භාෂාවක් ස්ථාපිත කරන ලදී.

මොහුගේ නිර්මාණවල මධ්‍යගත සංරචකයක් දැක්වන නොමැති අතර කලය පුරා හඬන ලද විසිරුණ හැරීමක් දැකිය හැකිය.

H. A. කරුණාරත්නගේ ප්‍රකාශිත නිර්මාණ සඳහා රේඛාත් සපයන්නේ නැත. ඔහුගේ ඔහු තරඟිතව සිතීමට අවස්ථාව දී තිබේ.

මොහුගේ නිර්මාණවල ආගමික හැඟිම් ජනිත වූ භාවිත රසයක් ජනිත කරන බව කලා විචාරක මතයයි.

මොහුගේ මුල්කාලීන නිර්මාණ තේල් සායමෙන් කැපවීමක් වන විශ්‍ර සංරචකය කර ඇති අතර ජපාන කලා ජනිතවීමට මග පෙන්වා දී ඇත.

තම නිර්මාණවල ක්‍රියාත්මක බව මතුකිරීමට ඇත, කාඩ්බෝඩ් මුල් වැනි විවිධ ප්‍රභව භාවිතයෙන් උත්සාහ කර ඇත. මෙම නිර්මාණයේ ජනිතවීමට මුල්වන ස්වභාවයන්ගෙන් විවිධ රසයන් ජනිත කරයි.

* H.A. කර්ണാටകയിൽ ജന്മപ്പെട്ട ഒരു നെල් കൃഷി
 രാജ്യത്തിൽ തലമുറകളായി തുടരുന്ന കൃഷിയെ പറ്റി പറ്റി

- കർഷകർ
- ഉൽപ്പാദന രാജ്യം
- നെൽ കൃഷി
- നെൽ കൃഷി
- * എപ്പോഴും

* നെൽ കൃഷി - വിവിധ രാജ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടെ
 തുടരുന്നു.

(i) കർഷകർ H.A. കർണാടകയിൽ കർഷകർ ഉൾപ്പെടെ

(ii) നെൽ:- ഒരു 1960 കളിൽ ഉൾപ്പെടെ
 ഒരു "കർഷക" മേഖല ഉൾപ്പെടെ.

(iii) രാജ്യ നെൽ കർഷകർ:- കർണാടക നെൽ കർഷകർ
 രാജ്യത്തിൽ തലമുറകളായി തുടരുന്നു.

(iv) കർഷകർ:- ഒരു കർഷകർ മേഖല കർണാടകയിൽ
 ഉൾപ്പെടെ ഉൾപ്പെടെ ഉൾപ്പെടെ ഉൾപ്പെടെ ഉൾപ്പെടെ

(v) കർഷകർ / കർഷകർ:- കർഷകർ കർഷകർ
 കർഷകർ കർഷകർ കർഷകർ കർഷകർ

(vi) കർഷകർ:- കർഷകർ കർഷകർ
 കർഷകർ കർഷകർ കർഷകർ കർഷകർ

(vi) වර්ණ හා රේඛා භාවිතය:- අනෙක් පාසක ලද සඳහා ජල සඳ කරන විටදී ගන්නා චන්ද්‍රිකා භාවිතය හැසිවීමෙන් වැළකීම සඳහා තිර්මාණයේ දිශිකරණ වර්ණ , රේඛා හා හැඩතල භාවිත කර ඇත.

(vii) කිලිපිය කුසලතා:- ස්වභාව ධර්මයේ නිශ්චිත ආස්ථානවලින් චිත්‍රයේ ප්‍රකාශනය සඳහා වස්තුවලට වී ඇත.

(i) කිලිපියා:- H.A. කරාණාරත්න කිලිපියා විසින් 1941 ආදර්ශයේදී ජනප්‍රිය 2011 වසරේදී කළ නිර්මාණයකි.

(ii) තේලා:- ලෙහි තේලා "නම් තොතල" ලෙසින් නිර්මාණය ලෙස නම් කර ඇත.

(iii) මාධ්‍යය:- ලෙහි නිර්මාණය සඳහා තහඩු, කළු පැහැය යනාදී මිශ්‍ර මාධ්‍යය භාවිත කර ඇත.

(iv) කිලිපිකූලය:- පසුවත් කිරීමේ කිලිපිකූලය අනුව නිර්මාණය කළ ලිපි ලියවී ඇත.

(v) කෙළිය / ආකාශය:- සංස්කෘතික සහ සාහිත්‍යය හා ජනප්‍රිය කලාවේ ආකාශ ලක්ෂණ ලෙස නිර්මාණය ආශ්‍රිතව ඇතිව ඇත.

(vi) කිලිපිය කුසලතා:- නිර්මාණය සඳහා රූපය හෝ ලිපි සහ හරලය පිළිබඳව නිර්මාණය කර ඇති අතර චිත්‍රයෙන් භාවිත කර තිබීම ලෙස නිර්මාණයේ ප්‍රවේශය ලක්ෂණයයි.

*ලෙහි නිර්මාණය විශ්වාසයෙන් සිටින අය සඳහා

යෝගී ව්‍යයෝගයක දැනිය හැකි මූලික ලක්ෂණයන් අතරින් තමාගේ
දැනුම කළ නිර්මාණයන් වශයෙන් සලකිය හැකිය.

* සෑරල බව හා සංයුක්තත්වය නිර්මාණාත්මකව ව්‍යුහගත කළ
කළයුතුය.

ප්‍රවේශයේ කළයුතු කළයුතු

* කළයුතු නිර්මාණයක ප්‍රවේශයේ ක්ෂේත්‍රයට කේන්ද්‍රීයව නිර්මාණය ල
ප්‍රවේශය නිර්මාණය කළයුතුය.

* ප්‍රවේශයක කළයුතු නිර්මාණයක ප්‍රවේශය ආකර්ෂණයක් ලැබෙන අතර
අතරින් මුද්‍රණය ප්‍රධාන කළයුතු ව්‍යාපෘතිය හා සම ප්‍රවේශය.

* වෙන වෙනස් කළයුතු වෙනස් වූ කළයුතු නිර්මාණයක් කළයුතු
ප්‍රකාශ කෙරේ.

* කළයුතු නිර්මාණයක අරමුණ වන්නේ, වෙනස් ආකර්ෂණය දෙසට
ආකර්ෂණය දෙසට ආකර්ෂණය දෙසට නිර්මාණය කළයුතුය.

* කළයුතු නිර්මාණයක ප්‍රවේශයෙන් වෙනස් රැකවීමට නැතිවීම ප්‍රවේශය
ලක්ෂණයකි.

* කළයුතු නිර්මාණයක ආකර්ෂණය හා සමස්තය රැකවීම අතරින් සම
ආකර්ෂණය ගැන දී දැන ප්‍රවේශය අනුමතය.

* ආකර්ෂණය රැකවීම කළයුතු ලක්ෂණය අනුමත නැතිවීම
ආකර්ෂණය අති ආකර්ෂණය වැඩගත් වේ.

* රැකවීම කළයුතු ආකර්ෂණය ආකර්ෂණය කළයුතු වෙනස්
ප්‍රධාන අංගයකි.

(02) ഭക്തി ഗ്രന്ഥം (1932-2003)

- * මහරි කොළඹගේ මහරජවිම මත දේශපාලන කටයුතු කළාට පසුව කටයුතු කළේ සිල්පියෙකි.
- * මල්කාළිගේ "ආත්ත" පුවත්පතෙහි කටයුතු කළේ සිල්පියෙකු ලෙස සේවය කළ මහ රජ පාලකවරයා "රාජය" පුවත්පතෙහි කටයුතු කළේ සිල්පියෙකු ලෙස සේවය කර ඇත.
- * රෝගී ප්‍රමුඛ නිර්මාණය කරන ලද ප්‍රබල කටයුතු කරන ලද "අප්‍රකාශිත" ය.

(03) W.R. ପିଟେରସେନ (1925-2006)

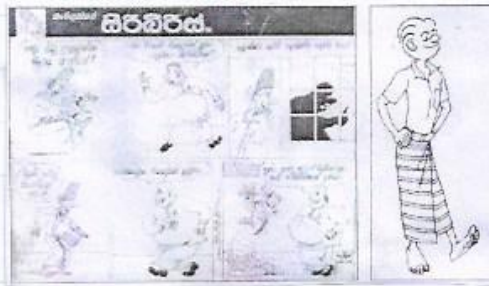
- ✳ 1930 දශකයේ සිට නාදැන් නිර්මාණය සඳහා ප්‍රතිපත්තියට පත් කිරීම.
- ✳ 1950 දශකයේදී "දැරැණිස්" ලන්සිලෝන් "ප්‍රවේශන" නාදැන් විශේෂාංගය පොතකවා පවත්වාගෙන යන ලදී.
- ✳ ලොව පොදු පනතක් අතර ප්‍රතිපත්තිය ලියේ "ප්‍රතිසංස්කරණ" නමින් නිර්මාණය කළ නාදැන් වර්ගය ආලෝකය.
- ✳ එක්සත් ආප්‍රිකාවේ ප්‍රජා ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි බල ප්‍රතිසංස්කරණ ප්‍රමාණයන් සැලැස්ම වැනි වැනි සහිත අප්‍රිකාවේ සැලැස්ම පිළිබඳ සහිත ආකාරය පවත්වයි.

பிரதிபிம்பம்.

(04) කම්බලස් පෙරේරා (1939)

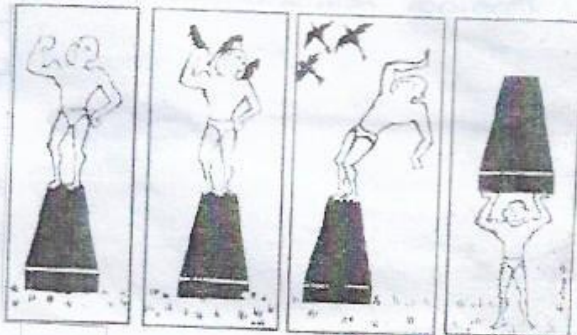
- * විශ්ව කසබේ අග කැරැල්ලක් කරන බවත් ප්‍රතිපත්ති පත් කිරීමයි
- * මොහුගේ ප්‍රතිපත්ති කැරැල්ලක් කරන බවත් ලෙස කපාගත් වැදගත්කම
- * මීට අමතරව, සිරිබරිස්, ලපයා, ගොඩනං අයියා, මහේනිස්, තුලා, දැක්කෝන් ප්‍රේමානන්, පැරේ, වික්කා, දොංරික්කා, සිලෝන, ක්වි, සෙල්ලා පේන වැනි කරන ප්‍රතිපත්ති අතර අතිශය ප්‍රතිපත්තිවලට පත්ව ඇත.

"සිරිබරිස්"

"ගජමාන්"

(05) C. බ්‍රහ්මානන්දරාම (සිත්තිරත්න ප්‍රතිපත්ති) 1924 - 1996.

- * දමිල ජාතික කැරැල්ලක් නිසා සිරිබරිස්.
- * නිලධාරීන් විවිධ ආකාරයෙන්.
- * J. J. ලේකම්වරුන් විවිධ ආකාරයෙන්.
- * මුත්තියානේ රාජා රික්කා කෝන්.
- * රාජා ආදිවරුන් ප්‍රතිපත්ති ලබා ඇත.
- * මොහු ලේකම්වරුන් නැවතත් මරාගත්.
- * ප්‍රචන්ද්‍ර, BLITZ (කිලිට්ස්) හා කොන්ඩ් CONCH නැවතත් මරාගත්.
- * ප්‍රචන්ද්‍ර හා විවිධ ප්‍රචන්ද්‍රවල කැරැල්ලක් සිරිබරිස් ලෙස සේවය කර ඇත.
- * පසුව පමණ කාලයක් පුරා "සිත්තිරත්න" නැවතත් ප්‍රචන්ද්‍ර.

පළ කරමින් ජල ප්‍රවේශතාව කාලීනව නිර්මාණ ග්‍රේඩ්ස් තුළ සහ
"සිත්තිරත් ප්‍රවේශ" නමින් ප්‍රසිද්ධියට පත්විය.

* මොහු විසින් නිර්මාණය කරන ලද ස්වර්ණකම්බර් , සිහින්කම්බර් ,
මහනර් , මහනර් මහනර් මහනර් අතිශය ජනප්‍රියත්වයට පත්වූ ජාතික
ලෙස හඳුන්වේ.

සන්නිදර්ශන චිත්‍ර ශිල්පීන්

(01) සුමන දිසානායක

* මොහු, සිය නිර්මාණ සඳහා තෙල් සායම් , දිය සායම් හා
ආලෝකය ආදිය විවිධ වර්ණ මාධ්‍ය භාවිත කරමින් නිර්මාණකරණය
ගෙවුණු ශිල්පියෙකි.

* මොහුගේ නිර්මාණ කොටස් දෙකකි.

- 1) තෙල් සායම් චිත්‍ර
- 2) සන්නිදර්ශන චිත්‍ර.

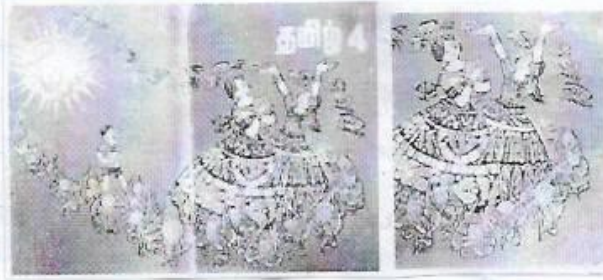
* සුමන දිසානායකගේ සරල හා මූලික හැඩවලට අයත් බවක්
නිර්මාණයන්ගේ ආරම්භක ප්‍රවේශයකි.

* මොහු විසින් නිර්මාණය කරන ලද සන්නිදර්ශන චිත්‍ර සඳහා චිත්‍ර
පොත් පිටවුවේ, උභය පොත් හා සඟරා ආදිය ඇතුළත් දැකිය
හැකිය.

* ඔහු උභය පොත් නිර්මාණ සඳහා බොහෝ ගෙවුණු ප්‍රමුඛ චිත්‍ර
ආරක්ෂා කිරීම තුළ ශිල්පියෙකු ලෙසද, හඳුන්වේ.

* සරල හා ප්‍රකෘති භාවයෙන් වෙන්ව වර්ණ සංයුතියද, මුහුණ
නිර්මාණශීලීව ඔහු සිය සන්නිදර්ශන නිර්මාණකරණය සඳහා භාවිත
කර ඇත.

* මොහුගේ මුල්කාලීන නිර්මාණ සඳහා ස්වභාවික රූපය ප්‍රකාශිත

(රූමතීකරණය කළ සිතුවම්වලින් විසින් නිර්මාණය කරන ලද ,
සමස්ත ස්ත්‍රීන්ගේ දේහලිංගය සහ ස්ත්‍රී ස්වභාවය)

රූමතීකරණය කළ සිතුවම්වලින් විසින් නිර්මාණය කරන ලද ,
සමස්ත ස්ත්‍රීන්ගේ දේහලිංගය සහ ස්ත්‍රී ස්වභාවය.

විදේශීය චිත්‍ර කල්පිත

ඔස්ට්‍රේලියානු චිත්‍ර

* යුරෝපීය චිත්‍රකලාවේ සහයෝගී ප්‍රවණතාවය ඉතාමත් ඉහළ මට්ටමකින්
කල්පිත චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර.

* චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර.

* කල්පිත යුගය - 1901-1904

* රෝම යුගය - 1905-1906

* සහයෝගී යුගය - 1907 න් පසු.

* කල්පිත හා රෝම යුගය තුළ චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර
චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර
චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර
චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර චිත්‍ර

* හිල් ප්‍රභය තුළ හිල් වර්තය, රෝස ප්‍රභය තුළ රෝස වර්තය සිතුවම් සඳහා යොදාගන්නා ලදී. ඡායා චිත්‍රවල මානව රූප තාත්වික ශෛලියට සමානරූපී විය.

* 1906 න් පසු නිර්මාතෘය කරන ලද කලා කෘතීන්හි දැඩිකාමය මුර්ති හා රොස්ට්‍රොස්කොව් ආකෘතිය දැක්විය හැකිය.

* අලෙස්ට් ප්‍රකාශිත නැවතලා හා වැනට් වර්ත භාවිතය, සාමාන්‍ය රේඛාකරණය සහිත රූප, ඝනිකවාදී සම්ප්‍රදායේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ විය.

* ඝනිකවාදී චිත්‍රකලාව බිහි කළ පිකාසෝගේ චිත්‍ර නිර්මාණ කිහිපයක් දැක්වේ -

- දැවැන්තත්ව ප්‍රකාශය
- වයලින් වාදකයා
- වැලරොන් සිත්‍රය
- ඉවරන් නා

I ඔල්ටියා:- අබ්වේ පිකාසෝගේ සිතුවමකි.

II නේමාට්:- දැවැන්තත්ව ප්‍රකාශයේ මෙහි නිරූපිත නේමාට්

අනෙක් ස්වකල්පයේ බාසිල් ගාර්ගේ දැවැන්තත්ව නම් විද්‍යුත් ජීවත්ව විද්‍යුත් ස්වකල්පයේ ජීවත්ව මෙම චිත්‍රය සඳහා වස්තූන් වේ.

III කලා ශෛලිය / ප්‍රාග්ධනය :- මෙම සිතුවම සඳහා ඝනිකවාදී ශෛලිය ප්‍රාග්ධනය වී ඇත. (මෙම සිතුවම ඝනිකවාදී සම්ප්‍රදායේ මුල්ම සිතුවම වේ).

IV සංරක්ෂණය:- ස්ත්‍රී රූප රසකර්මයේ සංරක්ෂණය වී ඇති අතර, ජල රූප සහිත කැටයම්ගෙන් යුක්ත.

V නාල ප්‍රකාශනය:- ^{සුඛිණිගේ} (අභිරුද්‍රව්‍යයන්ගේ) නැගිළි ක්‍රියා ලෙස ලියැවෙත් නිර්මාණය සහිත නාලන ප්‍රතිකෘතිය වෙත ප්‍රායෝගික ලක්ෂණ වෙත රූප සහිත නාලන කර තිබේ.

VI සාමාන්‍ය කුසලතා:- ව්‍යංග්‍ය ලක්ෂණ නිරූපිත පර්යාය ලෝකය නාලන ලක්ෂණ වෙත නිරූපිතයෙන් දැක්වූ තත්ත්වය.

VII වර්තන නාලනය:- වර්තන නාලනය ලෙස සංකල්පය නිරූපිත ප්‍රකාශනය ක්‍රියා කිරීමට මානව නිරූපිතය.

VIII මානව නාලනය සුඛය:- නාලනය මත නොමැති නාලනයෙන් නිරූපිත කර ඇත.

IX නිරූපිත දාහර ඇති නාලනය:- මෙය දාහර නිරූපිතයේ නාලන කලා කෘතියකි. නාලනය නිරූපිතයෙන් නිරූපිත කර ඇත.

I නිරූපිතය:- මෙය නිරූපිතයේ නිරූපිතය.

II නිරූපිතය:- මෙය "නිරූපිතය" නමින් නම් කර ඇත. (1937 දී නිරූපිතය කර ඇත.) මෙය මෙය යුද්ධයේ දී

හානිමාන ලක්ෂණවලට වඩා වෙනස්වය. ඡායම් විෂයානුයත වන ආකාරයට ය.

VIII මාධ්‍යය හා ශිල්පක්‍රමය :- කැණිවයය මත තෙල් භායමෙන් සිතුවම් කර ඇත.

(ix) සිතුවම දක්වන ලද්දකට ස්ථානය :- ස්වකල්පයේ ලැබීරින්නි කලාපාරයක ප්‍රදර්ශනයට තබා ඇත.

(02) තෙන්නි ලවර් සිල්පියාගේ නිර්මාණ.

- * ජෛගලික ජාතික ශිල්පියෙකි.
- * ශ්‍රී ලංකා රෝම කලායෝ හා ප්‍රභවය ප්‍රභවයේ ඇති සාම්ප්‍රදායික ලර්නි නිර්මාණවලින් ප්‍රභව වන ආර්ත ලර්නි කලාවන් ලොවට හඳුන්වාදීමට ප්‍රරෝගාවේ ලෙස තෙන්නි ලවර් ශිල්පියාය.
- * තෙන්නි ලවර් ජනමය ඇති දාගැන තාක්ෂණභාවයට වෙනස්වූ ව්‍යුත්ත තැන ලර්නි ශිල්පයට අනුගත කළ ශිල්පියා වශයෙන් හඳුන්විය හැකිය.
- * ඔහුගේ මාතෘ ලර්නි නිර්මාණ ස්වභාවික පෙනුමෙන් හා ස්වභාවික පරිමාණයෙන් ප්‍රස්ථිත වැඩැදිලි ලක්ෂණයකි.
- * විශේෂයෙන්ම මාතෘ රූපයේ සරිර තැන ඉතා සරලව නිර්මාණය වන විශේෂ ලක්ෂණයකි.
- * විශාල ප්‍රමාණයේ සරිර සහිත මාතෘ රූපවල ඇති භෞතික නිරූපණය නිරිත තෙන්නි ලවර්ගේ කාතව්‍ය දැකිය හැකි වූ ආරම්භක ලක්ෂණයකි.

මොහුගේ ලේකම්ව කාතව්‍ය විනිශ්චය හඳුන්වා දෙන ලර්නිගේ කළු පසු ප්‍රමාණයේ සරල මාතෘ රූපවලට සිත කරා ලද්දේය.

හෙත්ති මුර්තියේ මුර්තිමය මූලික තේමාව මුර්ති මාතෘ රූපයයි,
 ඡායා මුර්ති අතර,

රජපුත්‍ර

මැතිර සිටින රූප සුප්‍රසිද්ධ ස්ථානයක් හඳුනා.

මුහුර්තයේ නිර්මාණ කොටසක් ලෙසින් උද්‍යාන මුර්ති මූලයෙන් නිර්මාණය
 වී තිබේ.

* මුහුර්තය ලෙස නිර්මාණය කරන මාතෘ රූප මුර්තිමත් කිරීමේදී,
 කොටස් කිහිපයකින් යුතුම නිර්මාණය කර දක්වයි.

* මුර්ති නිර්මාණ කිරීමේදී භාවිත අමුද්‍රව්‍ය වෙනස් කළ හෙත්ති මුර්ති
 ඒ සඳහා දැව සහ ලෝහය ආදිය ද්‍රව්‍ය ආරක්ෂා කරගන්නා
 ලදී. ඒවා, අභිමත, ප්‍රභව තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දීමට හැකිවන
 මාතෘ වීම සුප්‍රසිද්ධයකි.

* අමුද්‍රව්‍ය මෙන්ම මුර්ති මූලධර්ම හා සම්ප්‍රදාය වෙනස් කළ
 සම්ප්‍රදායකි.

(i) සම්ප්‍රදාය :- හෙත්ති මුර්ති සම්ප්‍රදායෙන් උද්‍යාන
 මුර්තියකි.

(ii) තේමාව :- රජ පුත්‍ර මත් නිරූපණය වේ.

(iii) මාතෘ හා සම්ප්‍රදාය :- ලෝකය මාතෘයෙන් බාහිර කිරීමේ සම්ප්‍රදාය
 මුලික අමුද්‍රව්‍ය නිර්මාණය කරන ලද්දකි.

(iv) සම්ප්‍රදාය මුහුර්තය / මුහුර්තය :- මෙහි මාතෘ ආචාර්ය ජානවිත
 පෙනුමෙන් හා ස්වභාවික නිර්මාණය
 දුරස්ථ නිරූපණය කර තිබේ.

නිදහසෙන් සිටින මුර්තිමත් නිර්මාණය කර ඇති මෙහි ස්ත්‍රී-
 පුරුෂ ආචාර්ය ආරක්ෂක කෙටියක් තුළ නිර්මාණය කර

- * විශාල ප්‍රමාණයේ සරීර සමග සිසු ක්‍රීඩාවට නිරූපණය කිරීම දැකිය හැකිය.
- * සාම්ප්‍රදායික මූර්තිමය ප්‍රභා වෙනුවට ^{හෙත්} මාධ්‍ය ලෙස ලෝකඩ භාවිත කරමින් කරන ලද නිර්මාණයකි.

I කල්පිත :- හෙත්ම මුර් කල්පිතයේ මූර්තියකි.

II මන්මා :- ලැබුණු සිටින රූ මෙයින් නිරූපණය වේ.

III මාධ්‍ය හා කල්පිතය :- ලෝකඩ මාධ්‍යයෙන් ලෝහ වාත්තු කිරීමේ කල්පිත ක්‍රමයට නිර්මාණය කර ඇත.

IV කල්පිත ක්‍රමය / කලා ලක්ෂණ :- ස්වභාවික රසවත්වත් හා ස්වභාවික පරිමාණයෙන් දුරස්ථ ලෙස භාවිත කිරීම හෙත්ම මුර්තියේ මූර්තිමය දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණයකි.

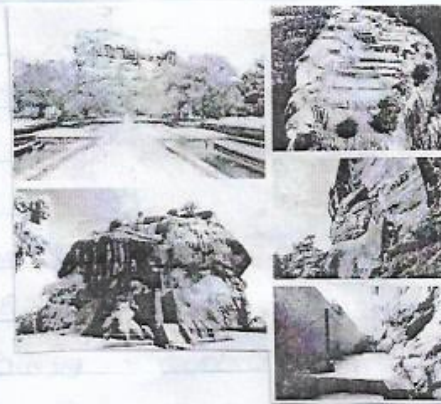
* මාධ්‍ය හා මූර්ති නිර්මාණය කිරීමේ මූලධර්ම වෙනස් කිරීමට හේතු වන්නේ ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස මෙම නිර්මාණය කැඳවීමට හැකිය.

* දිගු හෝ විවිධ ස්වරූපයකින් යුත් රිද්මයක් මගින් මූර්තියේ අභ්‍යන්තර සමග භාවිත කර ඇත.

* මුද්‍රිත රූපය හා ඇඳුම රූපය මගින් සිසු විස්තරාත්මක බවින් අඩු කරමින් භාවිත කර ඇත.

* මූර්තියේ භාවිත කරන නිරූපණය කිරීම හා මෙම සරීර කැබලි සාමාන්‍යයෙන් සිසු ක්‍රීඩාවට නිරූපණය කිරීමේ විශේෂ ලක්ෂණ වෙති දැකිය හැකිය.

සිහිරි සිතුවම් පිළිබඳ කලා ප්‍රශ්න.

(i) පිහිටීම :- විශිෂ්ට කලාකරයන් බඳු සිතුවම් පිටුපස පළාත් මානව
දිස්ත්‍රික්කයට අයත් ග්‍රාමාලයා කෝරළයේ පිහිටා ඇත.

(ii) ප්‍රාග්‍රහය :- නානෘප රජුගේ නිර්මාණයකි.

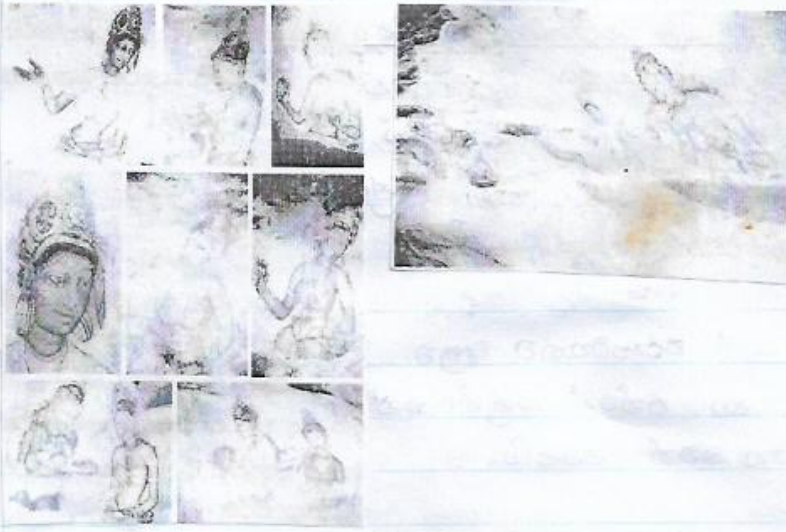
(iii) අයත්ත ශ්‍රීතය හා සියලුය :- අනුරාධපුර යුගයේ ක්‍රි.ව. 5 වන
සියවසට අයත්ය.

(iv) කලා ලක්ෂණ :- සිංහලාංකයේ වර්තමාන ලෝකයේ සම්පන්නතම
කලා සම්ප්‍රදායක ලක්ෂණය සිහිරි චිත්‍රපටි
පිළිබඳ කෙරේ.

(v) සිහිරියේ දක්නට ලැබෙන භාග නිර්මාණ හා වාණිජවිද්‍යා අංශ

* අතරක්ෂ, පියගලපෙළ හා දිය අතල්, තෙතමුණ ආදියෙන්
සැකසුණු සිලාමය දොරටු යුරෝපයට.

* සිහිරි පර්වතය පාලම සිංහලාංකය, කලාපයේ පුරා හා පර්වතය
ලියනේ රජ මාලිගා හා නැගුණේ වාණිජ විද්‍යාත්මක වශයෙන්
ග්‍රීක වැදගත් වේ.

- (i) හඳුනාගත්බව:- වෙය සිහිරි බිඳිනුවමන.
- (ii) මත්ඛාව:- කාන්තාවන්ගේ උබ්බකය රූප ඡිත් නිරූපනය වේ.
- (iii) කිල්පසූත්තය:- තෙත ඝජාමය මත සිතුවමකර ඇත.
- (iv) ආභාසය:- මෙම සිතුවම සඳහා භස්තමලා සම්ප්‍රදායේ ආභාසය ලැබී ඇත.
- (v) රේඛාකරණය:- රූප වටා පේශ්මයාග්‍රකූල ශ්‍රාභාපූර්ණ රේඛාකරණයක් හඳුනාගත හැකිය.

(vi) වර්ණ භාවිතය:- වර්ණ ගැන්වීම සඳහා කහ, රතු, නිල්, කොළ, නල්, සහ අළු වර්ණ යොදා ඇත.

සුළු වහරෙන් වර්ණ ප්‍රභේද භාවිත කර ක්‍රමානුකූල ලක්ෂණ දැක්වීමට උත්සහ දරා ඇත.

කාන්තා චරිත වර්ණ ගැන්වීම සඳහා කහ, රතු වර්ණ යොදා ඇත. අප්‍රාර්ථන කාන්තාවන් දැක්වීමේදී නිල්, නිල්, අළු, සහ කොළ රතුරෙන් යොදා ඇත.

(vii) සම්මිශ්‍රිතය:- කාන්තා රූප ප්‍රභේද හා රේඛා වහරෙන් දැක්වීම.

(viii) සිහිරි සිතුවම් පිළිබඳ විද්වත් මත:- සිහිරි සිතුවම් පිළිබඳ

මහාමාරිය තෙතරන් පරිහරණයන්ගේ මතය වන්නේ,
“සිහිරිය සුවේරයගේ ආරක්ෂණය කරන බවත්,
සිහිරි සිතුවම් වලින් සුවේරයගේ දියණියන් වන
මේසලකා (මලකුළ) හා විජේප්පලකා (විජුලිය) සංරක්ෂණය
වන බවයි.

මහාමාරිය තෙතරන් පරිහරණයට අමතරව නිල්වත් ස්ත්‍රීන්ගෙන් (මලකුළ
(මේසලකා) හා රත්වත් ස්ත්‍රීන්ගෙන් විජුලිය (විජේප්පලකා)
නිරූපණය වන බවත් පවසයි.

* H.C.P.බෙල් මහතාගේ මතය වන්නේ කාශ්‍යප රජුගේ රජ මලිකය
සමීපව බිසෝවරුන් හා සේවිකාවන් නිරූපණය වන බවත්,
රාජකීය තනුන් රත්වත් රැකැවියන් හා පරිවාරිකාවන් නිල්වත්
වර්ණයෙන් දක්වා ඇති බවත් පවසයි.

පසේම ඔවුන් මල් අතින් දරා සිටින්නේ පිටුරංගල විහාරය වැඩිම
සුදානම්ව සිටින නිසා බවත් H.C.P.බෙල් මහතා පෙන්වා දේ.

* ආනන්ද කුමාරස්වාමි මහතාගේ සිහිරි සිතුවම් පිළිබඳ මතවාදය හම්
මෙම කාන්තාවන් දිව්‍ය අත්සරුවන් බවයි. ඊට හේතු වශයෙන්
දක්වා ඇත්තේ සියලුම කාන්තාවන්ට ධ්‍රැවෙන් පහළ වැටිනුයේ
වැසි ඇති අයුරින් හා ඔවුන් අත මල් දරා සිටින අයුරින්
නිරූපණය කිරීමත් යන කරුණු පිළිබඳවය.

* සිහිරි සිතුවම්වලට සමාන සිතුවම් :- ට්‍රැන්ස්කාන්ති අප්‍රමාන නිපුණල දක්වා
ඇති අත්සරා රූවලට සිහිරි සිතුවම්
සමාන වන බව විද්වත් අදහසයි.

* අප්‍රරු රැකැව සහ ආරලේකමත් රැකැව
ස්ත්‍රී රූප යොදා තිබීම, අලංකාර වස්ත්‍රාභරණ හා මල්වලින් සැරසි
සිහිරි වැනි හෙ ලක්ෂණ මෙන්ම කාබන ලෙස පෙන්වා දේ.

අතෙක් කලා ලක්ෂණ: * සිහිරි චිත්‍ර ලෙස නොගත් ශ්‍රී ලංකාව ආත්මයේ පරිවරයේ බවට පත් කළ ආකි ස්ත්‍රී රූපය.
* සිහිරියේ කාන්තා රූප 300 පමණ චිත්‍රයක් කර තිබුණු බව සිහිරි කුරුමාවල සිටින විවිධ , දැනට ගුණපා ආත්මයේ චිත්‍ර 25 ක් පමණය. ජාතික මට්ටම තත්ත්වයෙන් දැනට හැකි වන්නේ රූප කිහිපයකි.

* සිතුවම් ආදිවේදී කල්තලය පුරා කර ඇතිවට යොදාගත් වදාලය සඳහා පිටුරු, දහසිය , මැටි , ගානපත්‍ර , තෙඳි , ගාන මැටියෙන් , ප්‍රභූ ආදිය භුක්ති කර ඇත.

* බදාම වියළීමට පෙර චිත්‍ර ආදි ආති බව වෙනත් පැති පිළිගත් මතයයි. පම කල්පතලය ප්‍රේස් කෝ බ්‍රාහ්මා ලෙස හඳුන්වයි. ඇතැම්විට විද්වතුන්ට අනුව මෙම චිත්‍ර වියළි ප්‍රාග් ඩොමයක් මත ඇඳ ඇති බව දැක්වේ.

* සිහිරි චිත්‍ර ශ්‍රී ලාංකික සම්ප්‍රදායක් මුල් ප්‍රදායකට අයත් ලෙස දැක්වේ.

සිහිරි සිතුවම්වල දැනට හැකි ප්‍රවණතා කලා ලක්ෂණ.

* කාන්තා උපුටා රූප පමණක් නිරූපණය කිරීම.

* ජන රූප චිත්‍රයකට වෙනස් අනන්‍යතා ලක්ෂණ සහිතව නිරූපණය කිරීම

* කාන්තා රූප සම්ප්‍රදායය කිරීමේදී ප්‍රභූ හා තේවල රූප වශයෙන් දැක්වීම.

* සෑම කාන්තා රූපයක්ම පහළ කොටස වලාකුළුවෙන් ආවරණය වූ ස්වභාවයක් දැක්වීම

* සාප්පු ගුණපා බලා ගොස්වීම , සමුද්‍රාණයෙන් හෝ මදක් හැරී සිටින ස්වභාවයෙන් ප්‍රබව දැක්වීම.

* කෙනෙක් කාන්තා රූප මල්වැටි, මල් පොතුරු අතින්දරා සිටින අයුරින් නිරූපණය කර තිබීම.

* අලංකාර චිත්‍රාභරණයන්ගෙන් සැරසී සිටින බවින්ද

දැන් මත මෙන්ම නිසි සරසීම සඳහා වෙළඳ , අරමුද ,
ලාභය ලැබී මල්වර්ග උපයෝගී කරගත හැකිවේ.

* වර්ෂ ගණනාවක සඳහා කප, ගුරු, රතු, කොළ, නිල් , තද ආදී
වර්ෂ ගොදා ගැනීම.

* සුළු වශයෙන් වර්ෂ ප්‍රභේද භාවිත කරමින් ක්‍රමානු ලක්ෂණ
දැක්වීමටද උත්සහ දරා හැකිවේ.

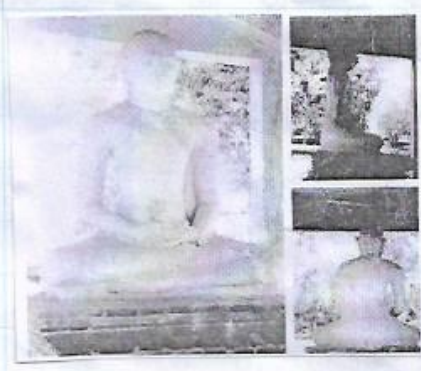
* සිරුරු වර්ෂ ගණනාවක සඳහා කප, රතු වර්ෂ ගෙවූ අතර අලුත්
කාන්තාවන් දැක්වීමේදී නිලට පුරු අලුත් කොළ පැහැයෙන් යොදා ගැනීම.

* රාජ්‍යයේ පිළිවෙලකුල ප්‍රාකූර්ණ රේඛාකරණය .

* විවිධ සත්ත්ව සමග ක්‍රමානුකූලය (කුණුවය) හා වලංගු දැක්වීම
රේඛාකරණය.

අනුරාධපුර ප්‍රදේශයේ අයත් ප්‍රදේශවල පිළිබඳ වලට ඇගයීම.

1. සමාධි ප්‍රදේශ ප්‍රතිමා
2. තොළුවල ප්‍රදේශවල
3. පින්තූරය ප්‍රදේශවල
4. අනිකුත් ප්‍රදේශවල.

1) සමාධි ප්‍රදේශ :- අනුරාධපුර අයත් ප්‍රදේශයේ
විහාර සංකීර්ණයට අයත් මහවිහාර
උයනේ පැරණි සමාධි ප්‍රදේශ
ප්‍රතිමා වේ.

2) අනිකුත් ප්‍රදේශ :- අනුරාධපුර ප්‍රදේශයේ
ක්‍රි.ව. 4-5 සියවසේ
අයත්ය.

(iii) ගිල්පත්තිය හා භාසය :- නළඟල් භාසයෙන් පුරික පණිකතා රතළා දත.

(iv) ආභාසය / ශේෂය / සම්ප්‍රදාය :- ටින්දිය මුළුත කළා සම්ප්‍රදායේ ආභාසය පෙනේ.

(v) භාව ප්‍රකාශනය :- චුළුපිළිමයක තිබිය යුතු ආකාරයෙන් සකස් කරන සහ සමාජ භූතය මතුවත් පිළිබිඹුකරන කර්තව්‍යයන්

ලබා ගත්, අධ්‍යයන කේන්ද්‍ර හා ලිපිකරණ පිළිබිඹුකරන ප්‍රකාශනය බව හා මනා කරුණාව, මෙම පිළිමයේ දැකිය හැකි වෙයි මන්දායක.

(vi) විවරය :- මෙම චුළුපිළිමයේ විවරය රැළි රිහිතවන අතර, ආභාසය ආශ්‍රිතව ස්වභාවයෙන් නිරූපිතය.

(vii) උෂ්ණය :- අත්බර්ද සහයෙන් මත උෂ්ණය මඳ වශයෙන් දක්නා ඇත.

(viii) කලා ලක්ෂණ :- චිත්‍රාත්මක ලක්ෂණ මතුවන පරිදි, සියලුම හා මානවීය අත්දැකීම් පිළිබඳව පෙන්වා දෙනු ඇත.

(i) සත්‍යාපනය :- මෙය අනුරාධපුර රාජධානියේ ප්‍රාමුඛයෙන් සොයාගත් කොටුපිළිමයකි.

(ii) දැවට දක්වන අති ස්වභාවය :- කෙළඹ ජාතික කෙටුම්පතාගාරයේ දක්වන ලැබේ.

(iii) ප්‍රතිමා අයත් යුගය හා සිතියම :- අනුරාධපුර යුගයේ ක්‍රි.ව. 7 වන සියවසට පමණ අයත්ය.

(iv) ආභාසය / සම්ප්‍රදාය :- මෙම පිළිමය මුළුතකලා සම්ප්‍රදායේ ආභාසය

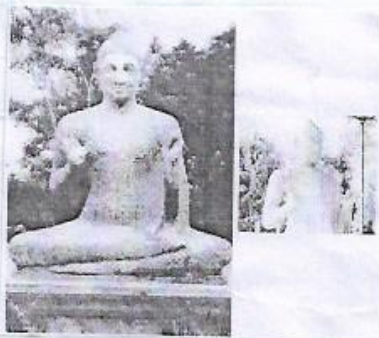
අයුරින් අයුරින් හෙළා දැක.

(v) විවරය:- ඒකාංශ තළ විවරය පිළිබඳව රැළි රටාවකින් අලංකාර වන අතර විවරය අඟට අලුත් ස්වභාවයක දැක්වේ.

(vi) ළිඳිසිය:- බුදු පිළිමයේ අත්කරුණේ මේ මාලාවය සමඟ ළිඳිසිය දැක්වූ අත. ළිඳිසිය මත නිරන්තරයෙන් සිටිනවා.

(vii) සම්ප්‍රදාය / ගෞරව / ආභාසය :- මෙම ප්‍රතිමාව සඳහා වූ විද්‍යාවේ අමරාවතී සම්ප්‍රදායේ කලා ලක්ෂණ අතරින් විද්‍යාත්මකව බලාගතය.

(viii) භාව ප්‍රකාශනය:- අවතත බුදු පිළිමයෙන් බුදුන් වහන්සේගේ මනා තේජස බල පැයුමය හා මනා පුරුෂ ලක්ෂණ මැනවින් ප්‍රකට වෙයි.

(i) හඳුනාගත්තේ:- මෙය අනුරාධපුර පන්තුවේ හම් ප්‍රාමයේ අගේකුරුම විහාරයේ දැමිය හැකි පන්තුවේ හම් බුදු පිළිමයයි.

(ii) අයත් ප්‍රාය :- අනුරාධපුර ප්‍රායේ ක්‍රි.ව. 5-6 සියවස්වලට අයත් යැයි සැලකේ.

(iii) ආභාසය / ගෞරව / සම්ප්‍රදාය :- වූ විද්‍යාවේ හස්තමාලා සම්ප්‍රදායට අයත්වන බව විකල්ප මතයයි.

(iv) මාධ්‍යය :- මුහුණේ ප්‍රශ්නකාරී අයත් මුහුණ පහසු විශේෂයකින් කර්මාන්ත කර ඇත.

(v) භාව ප්‍රකාශනය:- බුදුන් වහන්සේගේ මනා කරුණාව සහිත ආධ්‍යාත්මික ධර්ම ප්‍රකාශනය බුදු පිළිමයෙන් මතුකර තිබේ.

(vi) ප්‍රදානාචාර්යය:- දකුණු ඉන්දියානු ඉතිහාසයේ අතරමගී වන සහිත ප්‍රදානාචාර්යය වන බවට මතයන් පවතී.

(vii) විවරය:- ජාතික කළ විවරය අතර ඇතිවන රැළි රහිත ජාතිකයන් දක්වයි.

(viii) උපදේශකය:- අත්විඳින සහිත කේන්ද්‍රීය සමග මද වශයෙන් උපදේශකය දක්වා ඇත. ජාතික යෙදුන ලද සිරස් පතක් නිවැරදි බවට සාධක විද්වතුන් පෙන්වා දෙයි.

(ix) කිලිපියා කුසලතා:- සියලුම හා මෙහෙයවී ඇත්දමින් පිළිබඳ කළා ඇත.

මුහුර්තමය විකාරයේ කලාවේ පිළිබඳ කළා ඇත.

(i) පිහිටීම:- මුහුර්තමය විකාරය. අනුරාධපුර නිකායේ අසල රත්මපුරයට දකුණින් පිහිටා ඇත.

(ii) අත්විඳින ග්‍රන්ථ හා කාලය:- මෙහි දක්නට ලැබෙන කලාවේ අනුරාධපුර යුගයට අයත් යැයි සැලකේ.

අවසානය:- මහාමංගලයේ සඳහන් වන ආකාරයට මෙම විකාරය ක්‍රි.පූ. 3 වන සියවසේ දේවානම්පියතිස්ස රජු විසින්

මිහිඳුමහරහත් බඳන්ගේ මෙතින් හැවිඳුබව ලබාගත් අරිතය තුමාර්භා ප්‍රධාන බ්‍රහ්මාණ්ඩ දරුවන් 500 දෙනා මැඩ සිටිමින් සිටිනා කර්ම ලද 'බ්‍රහ්මාණ්ඩ විහාරය' වේ.

බ්‍රහ්මාණ්ඩ විහාරයේ දක්නා ලැබෙන ප්‍රධාන කර්මයන්

1. පෙම්ප්‍රාළ කර්මය
2. මිනිසා හා අශ්වයෙකු කර්මය
3. රජප්‍රාළ කර්මය.
4. අනුත් ජලක්‍රීඩාකරණ විලාසය දැක්වෙන කර්මය.

බ්‍රහ්මාණ්ඩ කර්මයන්ට හේතුව

ප්‍රෙමාදායක සිද්ධිස්ථානයන් වුවද, මෙහි සමූහය තමාගේ ආගමික චින්තනයෙන් මෙන්ම මේවායේ කිරුරකට හොඳ ආක.

(i) සප්තමහාසර.

බ්‍රහ්මාණ්ඩ පෙම්ප්‍රාළ කර්මයයි.

(ii) ප්‍රායුගය :- අනුරාධපුර ප්‍රගයේ ක්‍රි.ප. 4, 5 සියවසට අයත්ය.

(iii) දැනට ඇති ස්ථානය :- බ්‍රහ්මාණ්ඩ ක්‍රෙයුකාසාරයේ දක්නට ඇත.

(iv) මාධ්‍ය හා සම්ප්‍රදාය :- කළු ගල් මාධ්‍යයෙන් අර්ධ උන්නතය ලෙස ලද කර්මයකි.

(v) සම්ප්‍රදාය / ආකෘතිය :- මුල්කලා සම්ප්‍රදායේ ආකෘතිය ලැබී ඇත.

(vi) භාව ප්‍රකාශනය :- අලංකාර බස්නාකරණ මෙන්ම ගණකයෙන් මිලිප්පු සිරිත, මුළුමනින්ම පිළිබඳ භාවාත්මක හැසිරීම ප්‍රකාශ කරයි.

(vii) මුහුරැල්ලේ පෙම් යුගල පිළිබඳව පවතින විද්වත් මත.

* මහාමාරිය සෙතරක් පරණවිතාරකයන්ගේ මතය වනුයේ
මින් ආරිය , අශේකමාලා නිරූපණය වන බවයි.

වෙනත්මත :- කිව - පාර්වතී බව

* මංජු හි ඩේයකානන්ගේ , වේසයන් බව

* යුද්ධ රෙඩ්ලේන හා ඔහුගේ පෙම්වතිය බව

(viii) සම්පිණ්ඩනය / සංරචනය :- සියුම් බව හා මෙහිලිටි කම ව ,

ස්වභාවික හැඩතල හා රිද්මයානුකූල ධ්වනි

වූයේම කිරි දැකිය හැකිවේ .

* තලයට හළපෙන පේ මතට රූප මැනවින් සම්පිණ්ඩනය

කර ඇත.

(i) ප්‍රකාශය :- මුහුරැල්ලේ විහාරයේ
රොහිණි හා සම්බන්ධ පිහිටි පෙදියේ
"අනන්ත ජලක්‍රීඩා කරන
විලාසය දැක්වෙන කලයම" මෙමගින්
නිරූපණය වේ ."

(ii) අයත්වන යුගය :- අනුරාධපුර යුගයේ
අයත් කරගෙන.

(iii) මූලාශ්‍රය :- දැරිප රේඛනව නිර්මාණය
කළ කරනමකි.

(iv) සම්ප්‍රදාය / ආභාසය :- මෙම කරනම

වූයේම රට්ටම කරා සම්ප්‍රදායේ ආභාසය

දක්නට ඇත . මහා බලිපුරමිහි හටගොස්විසණ කලයමේ
දැක්වීමට සමාන ලක්ෂණ මින් නිරූපණය වේ .

(v) සම්පන්නතාවය:- ඇතුන්ගේ චලනය හා රිද්මය, ක්‍රියාසිලිත්වය නොව සම්පන්නතාවය කරන ලද විර්මාණයකි.

ආතුන් දියට බැස පල ක්‍රීඩාකරන විවිධ ධ්‍රැවයන් දක්වා ඇත.

මෙම ධ්‍රැවයන් අතර ආර්ශ්ව දුර්භි හා කාශ්‍රදුර්භි පෙළුමෙන් යුතු ආත් රූප දක්නට ලැබේ.

(vi) කල්පීය තුසරතා:- ඡයුෂ් හා වෙසලිවි විකෘතියක් ප්‍රත්‍යක්ෂව ඡේතනවික හැඩතල හා ධ්‍රැවයන් දුර්භි කිරීම. ආත්රූපවල ක්‍රියාකාරී නොදැක්වී නිරූපණය කර ඇත.

(i) කප්‍රණාගන්තව:- මෙය ධ්‍රැවරූපයේ විහාරයේ දක්නට ලැබෙන රත්නකල දුර්ගතය නමැති කැටයමයි.

+ දැනට මෙය ධ්‍රැවරූපයේ විහාරයේ රත්නප්‍රාසාදය දක්නට ඇත.

(ii) අයත්ත ප්‍රගය:- අනුරාධපුර යුගයට අයත් කැටයමකි.

(iii) මායා හා කල්පිතය:- කුරුමල් මාධ්‍යයෙන් අර්ධ දේශනා කැටයම් කර ඇත.

(iv) සම්පන්නතාවය:- අර්ධකතාකාර හල්ප්‍රාදර්ශන මානව රූප පහක් සම්පන්නතාවය කර ඇත.

(v) විච්ඡින්නතාවය:- *මහාචාර්ය රෙනර්ත් පිට්ඨකපාලානු ජීවිතේ අනුමාන විශ් විරූපණය වන්නේ ප්‍රතිමාලෝක රත්නප්‍රාසාදය.

*රාජකීය චන්ද්‍රාභරණයන්ගෙන් යැවී සිටින රූපයෙන්

(vi) അഭിപ്രായപ്പെടുക:- ഗദ്യരൂപം ഒരു ഈ രൂപം അ അ രൂപം
മനസ്സിൽ അഭിപ്രായപ്പെടുക അ അ.

විශ්ලාසනය ග්‍රහ අඩුමෙන් ආරම්භ කළා යැයි.
* හිස්වැස්මක් , තන්තුව හා අන්තර් ආකර්ෂණය, ග්‍රහෙහි තෙවි
අඳුරෙන් සිතීම නිරූපණය කර ඇත.

* මාතෘ රූපෙහි ප්‍රකාශයෙන් බව , ආම් ඝණකාරය හා අග්‍ර පසුබල
දිගටි ඝණකාරය නිසා පරිලා කලා ලක්ෂණ බලපා ඇතැයි අනුමාන
කෙරේ .

මිනිසා හා අන්වීක්ෂ නැටයම් හා සම්බන්ධ විද්වත් මත:-
- මහාචාර්ය සෙනරත් පරණ විතාන මහතාට අනුව මිනිස් රූපෙන්
වර්ණ දැකී කරන පරිපතයක් , අන්වීක්ෂයන් පිළිබඳ පෙන්වා
අන්තිම සංවේදනයක් කරයි.

මෙම නිර්මාණය පිළිබඳව සාකච්ඡා වෙන් මතකයකි.
- ප්‍රදා සෙබලෙන් බව / කෙතෙක් බව
- කපිලා සංවේදනය බව.

කල්පිත ක්‍රමය :- කිසිවක් හා මෙයින් නිමැවීමේ ප්‍රමාණයකි.

පොළොන්නරු ප්‍රහරයේ චිත්‍ර කලාව.
නිවැරදි පිළිමගෙයි චිත්‍ර.

- * ක්‍රි.ව. 12 වන සියවසේ I වන පරාක්‍රමබාහු රජු විසින් ග්‍රහකර්ම ලක්ෂ්මි
- * මෙය පොළොන්නරු ප්‍රහරයේ හිමිදා වාස්තුවේ දැක්මට ආකාශය සිතීම
නිර්මාණය වූ සුවිශේෂ ලෙසින් ප්‍රතිමා මන්දිරයකි.
- * පොළොන්නරු ප්‍රහරයේ චිත්‍ර කලාව පිළිබඳ විශිෂ්ට සාධක මෙම ප්‍රතිමා
ගාතයෙන් හමුවේ.
- * නිවැරදි පිළිමගෙයි සි ලාංඡනයේ චිත්‍ර කලා විකාශනයේ ප්‍රහරයක
චිත්‍ර කලා ගෙලිය ලක්ෂණ පිළිබිඹු කරයි.
- * නිවැරදි පිළිමගෙයි මන්ඩපය , අන්තරාලය හා ගර්භගාතය
යන වාස්තුවේ නිර්මාණය කරන දැක්ම හැකිය.
- * අන්තරාලය කොටසේ දැක්මට ලැබෙන "දේවා රාජ්‍යය" චිත්‍රය හා

- * ගර්භගාහයේ දැකිය හැකි "සංකස්ථ පුරයට වැඩම කිරීම"
නැමැති සිතුවම් මුල් යුගයේ සිතුවම් ලෙස හැඳින්වේ.
- * පුරාණ ලෝකයේ දැකිය හැකි බෝධිසත්ව චරිතය දැක්වෙන
ජාතක කථා සිතුවම් පසු කාලය තරම් දිගු වීම් ලෙස සලක
- * ජාතක කථා අතර, කේම්ප් ජාතකය, සස ජාතකය, අසංකප්ප
ජාතකය, හා පුල්ලිපද්‍රම ජාතකය ප්‍රධාන හැඟක් ගනී.
- * මුල්කාලීන චිත්‍ර ලෙස සැලකෙන ගර්භගාහයේ හා අත්පරපට
සිතුවම් අනුරාධපුර චිත්‍ර කලා ලක්ෂණ පෙන්වයි.
- * පුරාණ ලෝකයේ දැක්වෙන පසුකාලීන සිතුවම් මහනුවර චිත්‍ර
සම්ප්‍රදායට සමාන ලක්ෂණ පෙන්වයි.
- * නිරූපිත - සංරක්ෂණය,
ද්විතීයික කෘතිය,
පැරණිදර්ශිත,
පිළිබිඹු සඳහා රක්ත වර්ණ භාවිතය
ජාතක කථාවට දැකිය හැකි ප්‍රතිමා
ලක්ෂණ වේ.
- * තිබ්බ පිළිමගෙයි සිතුවම් නිශ්චිත බොහෝමයක් මත අඳිමින් කිරීමේ ක්‍රමය
නිර්මාණය කර ඇතැයි සැලකේ.
- * ශ්‍රී ලාංකේය චිත්‍ර කලා ලක්ෂණයේ පසු සම්භාව්‍ය කලා සම්ප්‍රදාය
ලක්ෂණ ලෙස සිතුවම්වලින් පිළිබිඹු වන බව පිදිමක් අදහස ය.

පාසිනුවම හමුමන ස්ථානය:-

සොළොස්වක කළුමන පිළිමගෙයි
අත්තරාමය කොටසේ දක්නට
ලැබෙන සිතුවමකි.

ආයුර්වේද ප්‍රාසංගියා:- සොළොස්වක
ප්‍රාසංගියා දැක්වීමකි.

(ii) චිත්‍රයේ තේමාව:- 'දේවාරාධනය' නිරූපණය වේ. මෙම සිතුවමින්
තනිකිසා දිව්‍යලොව විසූ කේශවතී මහාදේවිය
රජතුමා ලෙස දෙවියන් විසින් කරන ලද
ආරාධනය නිරූපණය කරයි.

(iv) වර්ණ භාවිතය:- රතු, පිළිවෙල, කහ වර්ණ බහුල වශයෙන් භාවිත
කර තිබීම දැකිය හැකිවේ.

(v) සම්පිණ්ඩනය:- චිත්‍රය අවකාශය මත සංකීර්ණ ලෙස රූප
සම්පිණ්ඩනය කර තිබීම දැකිය හැකිය.

(vi) කලා ලක්ෂණ:- අලංකාර ලේඛනාත්මකත්වය ඇති සිටින බොහෝ
දේවාරාධන ප්‍රමාණයන් අත්තරාම කිහිපයක් දක්වා
ඇති අතර ඒවා සුළු වාතාවරණයක රූප ප්‍රමාණයට වඩා
විශාල වේ.

නමස්කාර හා මල් පූජන ස්වරූපයෙන් නිරූපිත දේව
රූප බොහෝමයක් රත්වත් සිටින දක්වා ඇති අතර
නිල්ව පැහැති චන්ද්‍රායුධ ස්වරූපයක් ඇති දේවාරාධන
වේ. ඉය බොහෝමයක් 'අප්පාදා පද්මසාගි' නමින්
රූපයට සමාන ලක්ෂණ පෙන්වයි.

(vii) මාලා හා ශිල්ප ක්‍රමය:- මෙම සිතුවම වියළි බඩුවකින් මත ඇඳ ඇත.

(i) සිංහල දේවතා ලැබෙන ස්ථානය
 මෙය නිවන පිළිබඳව
 දැක්වෙන කොටසේ දක්වන
 ලැබෙන සිතුවමකි.

(ii) ලෝකයේ ප්‍රධාන දේවතා
 දේවතා රාජ්‍යය දක්වන
 දේවතා පිළිබඳව තවදුරටත්
 දේවතාවර්ණනා කර
 කරන සන්දර්භයේ දේවතා
 මත දේවතා පිළිබඳව

සංකස්ථපුරයට වැඩම කිරීමේ අවස්ථාව මිත් නිරූපනය වේ.

(iii) කලා ලක්ෂණය:- මුල්කාලීනව නිර්මාණය කරන ලද චිත්‍ර ලෙස පැහැදිලි
 වන සිතුවම් අනුරාධපුර චිත්‍රාලය ලක්ෂණ වේ.

(iv) වර්ණාංගය:- වර්ණ ගැන්වීම සඳහා රතු, පුළුල්, කහ වර්ණ භාවිත
 වශයෙන් භාවිත කර තිබීම දැකිය හැකිය.

දේවාරාධනය සිතුවමට සමාන ලෙසම ලක්ෂණ
 වර්ණ භාවිතය මෙම සිතුවමින් ද දැකිය හැකිය.

(v) මාධ්‍යය හා ශිල්ප ක්‍රමය:- මෙම සිතුවම වියළි බදාමය මත අඳින

(i) සිංහල දේවතා ලැබෙන ස්ථානය
 නිවන පිළිබඳව ලක්ෂණ
 ගම් බාහිර විද්‍යා අංශයේ
 දක්වන ලැබෙන ලක්ෂණ
 ආකෘතිය කැමති සිතුවමකි.

(ii) මාධ්‍ය හා ශිල්ප ක්‍රමය:-
 වියළි බදාමය මත අඳින

ගලින් තෙළා අති හෙයින්. ජයේම ඡායා පිහිටි ගලෙකිම ඡායාම අනුම, පූර්ව උත්තර කල්ප ක්‍රමයට කිහිපක්කය කර කිසිම දැකිය හැකිය.

(ii) කලා ආභාසය :- මෙම බ්‍රහ්මචරිමයට මහායාන සංකල්පය ඉස්මතු වන බව විද්වත් අදහසය.

(iii) ගල් විහාරයේ බුදු පිළිමවල දැකිය හැකි පොදු ලක්ෂණ.

* මහායාන කලා සම්ප්‍රදායේ උත්තර භූමි මහා කරුණා ගුණාශරී වන දුග්ගල ගුණාශරී වඩා විරූපය පෙන්වීම

* ඡායාම කරන ලද අතර ආශ්‍රිත විවරයෙහි රැලි ඡායාම ද්විත්ව රේඛාකරණයෙන් යුක්තව

* ශිර්ෂ ලක්ෂණ ලෙස අවමන් ගෙන්, ලකුණක් හා අක්කරය සහිත රේෂ කිරුණකය කෙල උත්තර ශිර්ෂ ලක්ෂණ දැක්වීම

ථානප්‍රභාගන්තව :-

තෙළෙන්තර ගල්විහාර ප්‍රජාපති බුදු දැකි විරාසන බ්‍රහ්මයන් වෙල කිසිම සමාසි බුද්ධ ප්‍රතිමා

(ii) අයත් ප්‍රමය :- තෙළෙන්තර ප්‍රමයේ කලා නිර්මාණයකි.

(iii) මායා හා කල්පක්‍රමය :- කළුගල් මායායෙන් පූර්ව උත්තර පොදු

(iv) මුද්‍රා හා ආසන ක්‍රමය :- ධ්‍යාන මුද්‍රාවේ ව්‍යාකෘතියක් මත වෙල විවර ව්‍යාකෘතයෙහි ඉන්ද්‍රිය සංකේත හා සංකේත හැටියම් කර ඇත.

(v) කලා ආභාසය :- මෙම ප්‍රතිමාවල නිර්මාණය මගින් මහායාන සංකල්පය මනුෂ්‍යයාට උත්තර දරන බව විද්වත් අදහස වේ. / මහායාන සම්ප්‍රදායේ ආභාසය දැක්වේ.

(vi) බුදු පිළිමයේ කලා ලක්ෂණ :-

- * බුදු පිළිමයේ නිසා පිටුපසින් 'හෙළුම්මල්' රැස්වීම් හා විවෘත ලක්ෂණ සහිත අලංකාර තොරණක් දක්වා ඇත.
- * මෙම තොරණෙහි සිරස් හා තිරස් දෘශ්‍ය විවෘත - සමගම තන නුතා සමාසි බුදු පිළිම කුණු කෙළවර මතර මුඛ හා සිංහ රූප කලායම් දැකිය හැකිය.
- * පිහිටි ගල මත මායිම් පිහිටි කලාකරුගේ හරිත ශිල්පීය ජානාංග නිරූපණය දිවයින රේඛාකරණය සහිත දෘශ්‍ය දෘශ්‍ය විවෘතයකින් මෙලා ඇත.
- * මෙම සමස්ත, අක්ෂරය නිසා සමස්ත සමස්ත ලක්ෂණ සිරිත ලක්ෂණ නිරූපණය.

- (i) තද්‍රව්‍යාකරණය :- පොළොන්නරුව කල්ලිතාර ප්‍රාසාදයේ මූල ආසි විද්‍යාධර භාෂාවේ බුදු පිළිමය.
- (ii) ශ්‍රී ලංකා :- පොළොන්නරුව ප්‍රදේශයේ කලා නිරූපණය.
- (iii) කලා ආකෘතිය :- මහාපාල සමුද්‍රායයේ ආකෘතිය ලැබී ඇත.
- (iv) මායා හා ශිල්ප ක්‍රමය :- කල්ලි මායායෙන් අර්ථ ලක්ෂණය මෙලා ඇති ප්‍රතිමාවකි.

(v) මුද්‍රා හා ආසන ක්‍රමය :- දැනට බහුලයෙන් මුද්‍රා හා ආසන ක්‍රමය මත විවෘත ක්‍රමයන් බැහැරවී.

(vi) කලා ආකෘතිය :- මහාපාල සමුද්‍රායයේ මුළු කලා රූපය මුළු කලා විද්‍යාවේ පදනම වේ.

(vii) කලා ලක්ෂණ :- ප්‍රතිමාව පිටුපස මතර තොරණය. නිසා සමස්ත ප්‍රතිමාව. දෙපසින්, දේවතා රූප දෙකක් හා පහළ

ආසනය දෙපස තාරදර්ශණය හා ආසනයේ පත්‍ර ආනන්ද දෙපස නැගී ව්‍යාධි රූප දෙකකි.

* ග්‍රන්ථයේ දක්වා ඇති දේවතා රූප, ලිංගික හා විෂිෂ්ට රූපයන් පිළිබඳ දෙපස තාරදර්ශණ රූපයේ දක්වා ඇත.

* සිවිල්ලේ බිත්තිවල, සෙවයන්ගේ රූප විහාර ප්‍රමාණයෙන් විශ්‍රාමය කර කුඩා කුඩා ආරාම ආරාමයක ඇති අතර ලිංගික ආරාම දෙවිවරුන් යුග සිතුවම්වලින් නිරූපණය කර ඇත.

(viii) විවරය:- සිලාමය තෙලා ඇති ප්‍රතිමාවේ ඡායාමය කරන ලද විවරය දිව්‍ය රේඛා මගින් නිරූපණය.

(ix) ලිංගිකය:- ලිංගික හා අක්ෂර රූපයේ කලාත්මක මත ලිංගිකය සිරිම ලක්ෂණ දක්වා ඇත.

(i) භික්ෂුකාගන්තව :- වෙය නොපෙන්වන තරම් විහාර ප්‍රජාසමය තුළ දක්නට ලැබෙන සිව් බුද්ධ ප්‍රතිමාවය.

(ii) යුගය:- සෙවයන්ගේ යුගයේ කලා නිර්මාණයකි.

(iii) මාය හා නිර්මාණය:- කුඩා මායා අර්ධ උත්තර තෙලා ඇති පිළිමයකි.

(iv) ආසන ස්‍රමය:- පිළිමයක මත ප්‍රකට ග්‍රහණයෙන් වැඩිවේ.

(v) දැනට නිරූපිත මුද්‍රාව :- භාවාර්‍ය සෙවයන් පරිනාමිකා සූරියාදාන, ප්‍රතිමාවේ දැනට ලිය මත සිව්මෙන් නිරූපණය කෙරෙන්නේ පරිනාමිකා ප්‍රතිමාවයි.

(vi) වෙනත් මත:- මෙම ප්‍රතිමාවේ ප්‍රධාන වන්නේ පරිනාමිකා ප්‍රතිමාවයි.

ආසනය දෙපස තාරදර්ශණ් හා ආසනයේ පත්‍ර ආවේද දෙපස නැගී ව්‍යාධි රූප දෙකකි.

* ග්‍රන්ථිත් දත්ත ආති දේවතා රූප , ලක්ෂණ විචිත්‍ර රූපයන් පිළිබඳ දෙපස තාරදර්ශි රූපත් දක්වා ඇත.

* සිවිලිම බිත්තිවල දෙවියන්ගේ රූප විහාර ප්‍රමාණයෙන් විශ්‍රාමය කර කුඩා බවට ආධන ආති අතර ලක්ෂි අතල දෙවිවරුන් යුග සිතුවම්වලින් නිරූපනය කර ඇත.

(viii) විවරය:- සිලිමිත තෙලා ආති ප්‍රතිමාවේ ඡායාමය කරන ලද විවරය දිවිත්ව රේඛා මගින් නිරූපනය.

(ix) ලක්ෂණය:- ලක්ෂණ හා අත්තර්ථ මේම කලාවල මත ලක්ෂණ සිරිම ලක්ෂණ දක්වා ඇත.

(i) හුදුකාගන්ත :- මෙය හෙරළාගන්තරා නම් විහාර ප්‍රජාසමිති තුළ දක්නට ලැබෙන සිවිලිම ප්‍රතිමාවය.

(ii) ප්‍රමාණය:- හෙරළාගන්තරා ප්‍රමාණයේ කලා ගිණිකාණයකි.

(iii) මාධ්‍ය හා සැලසුම:- කුඩාමට මාධ්‍ය අර්ධ ලක්ෂණ තෙලා ආති පිළිබඳය.

(iv) ආසන ස්වරූපය:- පිදිමාසනය මත ප්‍රතිමා රූපයෙන් වැඩෙයි.

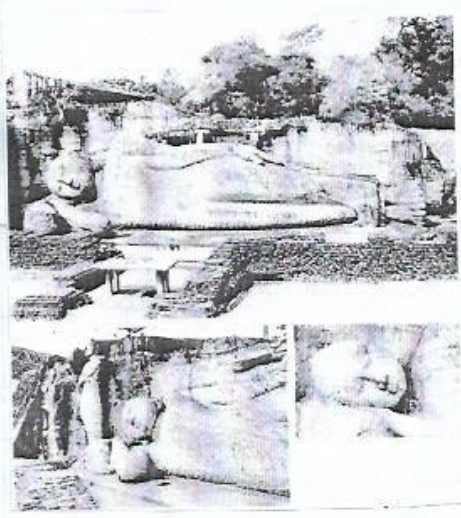
(v) දැනත් නිරූපිත ලක්ෂණ :- භෞමාර්ථ සෛවරත් පරිනාමිකාන සැලසුම අනුව, ප්‍රතිමාවේ දැනත් ලක්ෂණ මත සිවිලිම නිරූපනය කෙරෙන්නේ පරිනාමිකාන ලක්ෂණය.

(vi) මෙතත් මත:- මෙම ප්‍රතිමාවේ දැනත් මතත් මෙතත් පරිනාමිකාන ලක්ෂණය.

මැලලපෙන ආගමික, කෙරුන් යැයි අනුමාන කෙරෙන බැවින් පෙනේ.

(vi) තලා ලක්ෂණ:- සියලුම තෙලා ආති ලිඛිතවම ඒකාංග කරන ලද චිත්‍රය දිවිත්ම රේඛා රහිත දක්වා ඇත.

* ලක ඇත් , අත්බඳුරු හේමකලාපය හා දක්ෂිණය ප්‍රදේශයේ රැකියා කළුම හා පදිංචියක් හත වැඩිදිවුරු යතාදි කරුණු ලිඛිත කර ගෙන මෙය ප්‍රදර්ශනයක් වශයෙන් පිළි ගැනීමටද ලක්වී ඇත.

(i) හස්තාගන්තව:- ගල් විහාරයේ දිනුපස කෙළවර ඇති සැකටෙන ලිපියකින් සිටින බුද්ධප්‍රතිමාව.

(ii) ප්‍රගය:- පොළොන්නරු යුගයේ කලා නිර්මාණයකි.

(iii) මාධ්‍ය හා කල්පිතය:- කැපැල් මාධ්‍යයක් අර්ථ දක්වන තෙලා ආත.

(iv) විදිවත් මත:- මෙම ප්‍රතිමාව පිරිසිදුත් මංගල්‍යය බවට ඇතැම් විශ්වාස තදින් වර්තමානයේ විකල්පයන්ගේ මතය වන්නේ පමණක් බුදුන් සෙත්තේ සැකටෙන ආවේණික රූපයක් වන බැවිනි.

* ප්‍රතිමාවේ සිරිපය, සහිත කොටස පිළි අති ආකාරය දැක්වීමෙන් හල්විහාර කලාවේ කල්පිත සතු කල්පිත හැඩයාව මතට පිළිබිඹු කිරීමක් වශයෙන් සලකා ගත හැකිය.

පොත්පුල් විහාර ප්‍රතිමාව

(i) සූර්‍යාග්‍රන්ථය:- පොළොන්නරුව පරාක්‍රම සමුද්‍රය අසල පොත්පුල් විහාරය බුදුරිසිටි දක්නට ලැබෙන ශෛලමය ප්‍රතිමාවය.

(ii) අයත්වන යුගය:- පොළොන්නරුව යුගයේ ක්‍රි.ව. 11-12 සියවසට අයත් බර්මානයක් ලෙස කැපැත්.

(iii) මාධ්‍යය හා සිල්පක්‍රමය:- පිහිටි ගලක අර්ධ උන්නතව හෙළා ඇති ප්‍රතිමාවකි.

(iv) පොත්පුල් විහාර ප්‍රතිමාවේ දක්නට ලැබෙන කලා ලක්ෂණ:-

- * මනාම බලපූරු සිරිසකින් යුතු මොහු අත් පාදයකට බරදි අනෙක් පාදය සැකැල්ලුණ නොගත ත්‍රිකුණ බුරුසුවෙන් සිටිම නිසා සිරිසයේ විදිමයානුකූලවත් නිරූපනය වේ.
- * මෙම ප්‍රතිමාවේ බිහිසු කල්පනාකාරී ස්වරූපයකින් යුක්තව තම පදනම මත තබා ඇති චන්ද්‍රා දෙස බලා සිටී.
- * ශ්‍රීය පෙදෙස දක්වා වැටී ඇති යටි බ්‍රමලක් , දෙකෙළවරින් පසක් හැඹි ගොස් දුටු රැවුල රූපයට ආත්මයෙන් හෙත දෙන අතර මග්ගානාම පිටුවක් පෙන්නුම් කරයි.
- * දෝඩයක් වැනි අභ්‍රමකින් සමන්විත අලංකාර මේ බද්ධවිය ප්‍රකාර තදව තිබීම නිසා උදරය බුදුරියට තෙරා ඇති බව පෙනේ.
- * මෙම ප්‍රතිමාව පොළොන්නරුව යුගයේ මුර්ති සිල්පයේ ප්‍රබුද්ධ කලා ලක්ෂණ ප්‍රකාර කරවන්නකි.

තෝරල් විහාර ශ්‍රීකාව පිළිබඳව පවතින විවිධ මත:-

- පැරණිමය රජු බව
- පොළොන්නරුවේ විසූ මුරුල්ලකෝමි පළිවරයා බව
- කපිල ආශ්වරයා බව
- දින දරා ඇති දෙයින් රාජ්‍යත්වය සංකේතයක් කරන බව,
- ප්‍රමතියි කාමරයාගේ කිරුරකැසියා බව.

සොළොන්නරු ශ්‍රීගයට අයත් නින්ද්‍ර ආගමික ලෝකය
ප්‍රතිමා

(i) භාග්‍යනායකත්වය :- නින්ද්‍ර ආගමික මූර්තියක් වූ කරුණා ප්‍රතිමාව.

(ii) කමුඩු ස්ථානය :- මෙය කමුඩු ආගමේ සොළොන්නරුගේ අංක 01 සිට දේවාලයෙනි.

(iii) දැනට ඇති ස්ථානය :- වර්තමානයේ මෙය කොළඹ ජාතික ක්‍රීඩාංගනයේ දක්නට ඇත.

(iv) අයත්වන ශ්‍රීගය :- පොළොන්නරු ප්‍රාග්ධන නිර්මාණය වූවකි.

(v) මාධ්‍යය හා ශිල්ප ක්‍රමය :- ලෝකය මාධ්‍යයෙන් සෑදූ උණකට නමුදු මූර්තියකි. ලෝකය මානව නිර්මාණයට නිර්මාණය කර ඇත.

(vi) ප්‍රතිමාවේ දැක්වෙමින් නිරූපිත සංකේත: හා මුද්‍රා :-

* දකුණු පස බ්‍රහ්ම හස්තය - චක්‍රාංකය

* වම්පස බ්‍රහ්ම හස්තය - ගිණිසිල්ල

* දකුණු පස හස්තය - අභය මුද්‍රාව

* වම්පස පස හස්තය :- පොළොන්නරු දිගුකරගෙන සිටින ලෙසින් ගන්නා මුද්‍රාව

* වම්පස හස්තය රඳවා ගෙන සිටින දකුණු පසින් සිරුරේ බර දරාගෙන සිටින අතර ඔහු පාදයන් තුනකින් සිටින මානව රූපයක්

‘අවිද්‍යාව’ කංඛේතවත් කරයි.

මෙම මූර්තියෙන් රිශ්වර කෙත්ති විවිධ දේවියන්ගේ සාක්ෂාව තර්තන විලාසය තෙත්ගුණ කරයි.

* ගතස් කපිලි තුළ ඇති කිඳුරු රුවන් ගංගාවේ කළු කිරිපානය කෙරෙන අතර විස තළඬු බවින්මෙහි අවසරයක්, විනිසි කිසි කබලක් කිඳුරු රූපයක් හා නාග රූපයක් ඇත්තේ.

* මුළු රූපයම ගිනිදැල් විහිදෙන ආරුක්කුන් අනුලිත පිහිටා ඇති අතර මෙම ආරුක්කුම ආරකෙත්තේ පද්මාභයයක් මත පිහිටුවා ඇති බද්ධ කරන ලද මකර මුඛවලිනි.

* මෙම මූර්තියෙහි දික්කුණු කරන ස්වරූප කිරිභාහරණයක් හා මෙම කරන සිත්ති කිරිභාහරණයක් ඇත්තේ අතර ප්‍රතිභා පද්ම ඇත.

(i) හඳුනාගත්තේ:- කෙත්ති පිහිසය මු පාර්වතී දෙවතාවේ රූපයයි. මිය ‘කෙත්ති ප්‍රභේද’ තරෙයත් පද්මවත් ලබයි.

(ii) මූර්තිය හමුවූ ස්ථානය:- පොලොන්නරුවේ අංක ය දරන කිසි දේවාලයෙන් හමුවී ඇත.

(iii) අයත්වන ශ්‍රාවය:- පොලොන්නරු ශ්‍රාවයේ කිරිමානයාව (ක්‍රි.ව. 12 වන සියවසට අයත්ය)

(iv) දැනට ඇති ස්ථානය:- දැනට පොලොන්නරු රඹුල්ලකායා ප්‍රදේශයට තබා ඇත.

(v) මාධ්‍යය හා ශිල්ප ශූරිය:- මෙම මාධ්‍යය භාවිතයෙන් මෙම මාධ්‍යය කිරීමේ ශිල්ප සුමයට කිරිමානය කර ඇත

(vii) ග්‍රහලාභී දක්ෂණ උෛලන අගෙස් කළුඵකයන්: -

4. සිහි ලාඕකා මගෙවින් දුර්වලත් කරන ක්‍රිකරග ප්‍රියයන්ගෙන්
දුරු විකිණිව නිර්මාණයක් ලෙස සැලකේ.

(ii) අයත් ශ්‍රමය :- සෞඛ්‍යානන්තර ශ්‍රමයට (සීමා
12 මන සියලුම) අයත්ය.

(iii) මාධ්‍යය හා සම්ප්‍රදාය:- රෝකඩ මාධ්‍යය
හා ලේඛන චන්ද්‍රිකා
කිරීමේ සම්ප්‍රදාය
තවත් කර ඇත.

(v) දැනට ඇති ස්ථානය:- මෙය මෙමගින් පොදොන්තරු බෙදාහැර
- රජයේ පුද්ගලිකය.

(vi) ආකිම් සිටින ඉරියව්ව:- පළමු මාසයක් මත රාජ්‍ය උපදේශන
ප්‍රදානයේ සිටින විදුෂක වරුන්
සඳහා ආ පාර්ලිමේන්තුවේ

ബ്രഹ്മം തന്നെയാണ് പ്രാണം. (1)

(vii) . ගණරෙකු වි ප්‍රතිචාරව් අත් කරන්න කරාපිභය වන දී :-

(i) පිටුපස දකුණින් - තෙවරිස

(ii) පිටුරිස පමණින් - අක්ෂරමාලාව

(iii) බුද්ධිමත් දැනුමක් - බුද්ධිමත් දැනුමක්

(iv) බුදුරජාණන් - ප්‍රබන්ධයක්

(i) සප්තමත්තර:- "සුන්දරමුර්ති"
 නමැති ഒരു ස්തම්භයක

(ii) සමුද්‍ර ඡායාය:- පෙරළාත්තරුවේ
 අංක 05 හි දේව
 යෝ හමු වී ඇත.

(iii) දැනට ඇති ඡායාය :- කොළඹ ජාතික
 කෞතුකාගාරයේ
 දක්නට ඇත.

(iv) තර්කාත්මකය හා ශිල්පමය:-
 ලෝකව මාධ්‍යයෙන් ලෝක වාණිජ කර්මේ ශිල්ප ක්‍රමයට
 නිර්මාණය වූ කිහිපු ආගමික මූර්ති නිර්මාණයකි.

(v) මුද්‍රා භාවිතය:- දැනින් කර්තෘත්වය මුද්‍රාව දැක්වේ.
 භූමිපියයක් මත සිටි කර්තෘ රජු මහරජු පද්මයක්
 මත ත්‍රිකුංභ ට්‍රිකුංභයෙන් සිරගෙන සිටී.

(vi) කලා ලක්ෂණ / ශිල්පීය කුසලතාව :-

* කාරුණ්‍යය, කලාත්මක හා ලාභිත්‍යය යන ලක්ෂණවලින්
 යුතුව ත්‍රිකුංභ දේවයකින් සමන්විතව තිබේ දැක.

* ශරීරාංග කාන්තිමය මූර්තිමත් කර්තෘ රජු කලාත්මක නිර්මාණයක්
 මගින් ලෙස සැලකේ.

* සුන්දරමුර්ති යනු එය දැනටමත් දැක්වෙන පිට දෙසෙයින්
 යුතු භාවිතයන්ගෙන් කෙරෙන්නේ.

* සුන්දරමුර්ති රූපය නිරූපණය කොට ඇත්තේ මහලු
 දැමුමකින් සැලසුණු යෙදුමකින් විලාසයකි.

(ii) තේලාල :- රෙයිග් මුර්තිමත් වත්තේ බලදෙවියන්
කෙරෙහි අභිමතය සහ
තම නාරි ජ්‍යෙෂ්ඨය අතිම ඔරොත්
ලෙස දෙවියන්ගේ ගුප්තිම සහ
කාලි, අභිමත තැනැත්තියක් බව
පත් කාලි.

(iv) භූමි ස්ථානය:- මහාදොන්තරුවේ අංක 05 දරණ ගිවිසුමේ
- යටතේ භූමි භාග

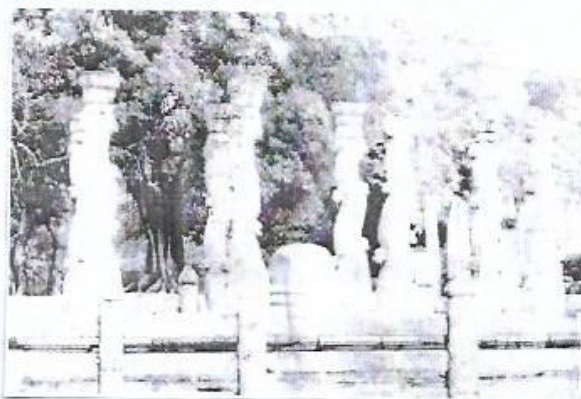
(v) තිරිමාන මාධ්‍යය හා සම්ප්‍රදාය:- මෙම ප්‍රතිමාව ලෝකයේ මාධ්‍යයෙන් ලෝක භාණ්ඩ කිරීමේ සම්ප්‍රදාය ආරම්භ කර ඇති මුර්තියකි.

(vii) ප්‍රතිඵලයේ දක්නට ලැබෙන කළා ලක්ෂණ / නිර්දේශ කුඩා වනා:-

- * ඇය භාෂ හා විකෘති ශරීරයකින් යුතුව හිඳුගෙන තාමත්ම වයහ ස්වරූපයෙන් දක්වා ඇත .
- * මෙම ප්‍රතිඵල ශ්‍රී ලාංකේය භික්ෂු කලා රේඛානා ඉතර සුවිශේෂ කලා ලක්ෂණ පෙන්වන කලාත්මක පරිකල්පනයේ උසස් රේඛානායක් වශයෙන් සැලකේ .

සොළොස්തරු යුගයේ ගෘහ නිර්මාණ.

① නිශ්ශංක ලංක രෝඛසය.

(i) කුලුණගත් බව:-

සොළොස්තරු යුගයේ නිශ්ශංකලේඛ රජු විසින් බුදුභරණ ලද නිශ්ශංකලංක රෝඛසයයි.

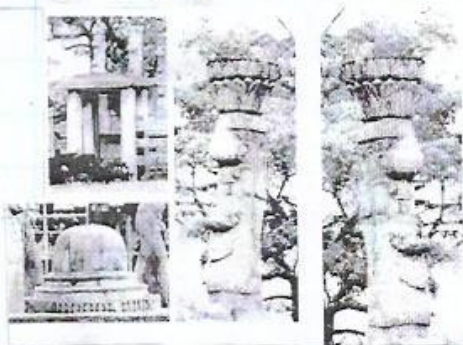
(ii) නිර්මාණය කිරීමේ අරමුණ:-

නිශ්ශංක ලේඛ රජතුමා වර්ණ සූරිය කිරීමට, දළදා රන්කුණාලාය කිරීම හා විවිධ ශ්‍රවණය කිරීම ඉති අගමිත්ත කලාපය සඳහා බුදුකළ බව පති ඇති ලේඛනයක සඳහන්.

(iii) කලා ලක්ෂණ:-
(ශිල්පීය කුසලතා)

* හල්කුණු දක්වා ඇති රෝඛසය සමස්ත කෝණාසාර (ආයත භූරාසාර) ගැඹියකින් යුක්තය.

* අනුරාධපුරයේ ජේතවනාරාමය ආශ්‍රිත ඇති නිර්මාණවලට සමාන අයුරින් මල් ගරාදි වැරකින් වරකර ඇත.

* මෙම මන්දිරය මධ්‍යයෙහි කුඩා ප්‍රතිමා කාර දැමැකින් හා ජයවි විවිධ සඳහා පත් පසක වන දොරටුවකි. ප්‍රාග්ධන කදවේ හා වි වන්දනාවේ යෙදෙන මානව රූප පටිපාටි සහිතය.

* මෙම ගොඩනැගිල්ලේ දැකිය හැකි

සුරිගේම ලක්ෂ්‍යයක් වන්නේ දැමි කාර තුළ සිටින්නාය.

* එක් තුළ තුළ ෭෨ අඩි ෦.෭ කි.

* මෙම තුළ සැතපේ දැකිය හැකි සාමාන්‍යයන් යුතු තුළ තුළින් වෙනස්ව සාමාන්‍යයන් රිද්මයානුකූල හැඩයට අනුව නිර්මාණය කරමින් වේ.

* තෙවැනි ශාසනයේ දැන රිද්මයානුකූලව භාවිත කර මෙම තුළ නිර්මාණය කර ඇත.

* තුළ සිටිමින් අඩක් පිටුපස තෙවැනි භාවිතයට නිර්මාණය කර ඇත.

02 පොළොන්නරුව නටබුණය.

(i) භාවිතය:- මෙම භාවිතය යනේ දැක්වෙන්නේ පොළොන්නරු නටබුණයි.

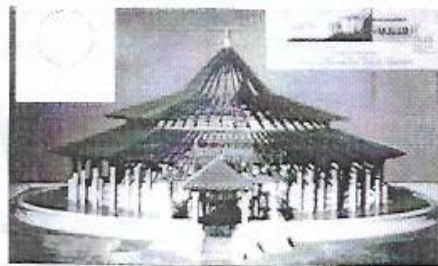
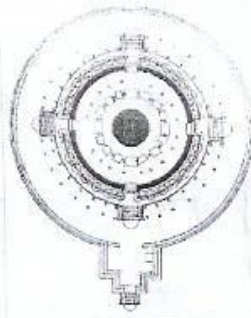
(ii) අනුග්‍රහය:- දළ දා මෙම කෙළිලියක සිදු වූ පොළොන්නරු නටබුණෙහි නිශ්චය වූ රජුගේ නිර්මාණයක් ලෙස

සලකන අතර එය පරාක්‍රමබාහු රජුගේ නිර්මාණයක් වශයෙන්ද ප්‍රමාණ කෙරේ.

(iii) නිර්මාණය:- කිරීමේ අරමුණ :- අනෙක් ආදියෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා කුඩා ස්තූපය වාද්‍යාලයක් වෙදාලයක් ලෙස ප්‍රතිමා අතර, නිකායා, පූජක වහන්සල

ආදි නම්වලින්ද මෙම කොමසන්ඩ්ලි හඳුන්වයි.

(iv) අයත්වන ප්‍රභය:- පොළොන්නරු බලාගෙය ජ්‍යෙෂ්ඨත්වයෙන්
පොළොන්නරු ප්‍රභයවෙයි.

පොළොන්නරු කෞතුකාගාරයේ නිර්මාණය
කර ඇති පොළොන්නරු බලාගෙයේ ආකෘතිය.

(v) පොළොන්නරු බලාගෙයේ දැකිය හැකි කලා ලක්ෂණ:-

* වටිදාගෙයට පිවිසීමේදී ඇති සලපතල මල්වල පසුව
ඇති දෙවැනි සලපතල මල්වල මධ්‍යයේ මධ්‍යයේ දැකගත හැකි.

* සලපතල මල් "මාලික" යන නමින්ද හඳුන්වන අතර
මාලික දෙවතෙකු බව හල් අනුරාදා.

* පළමු සලපතල මල්වල පිවිසීම සඳහා අති දොරටුවක් හා
දෙවන සලපතල මල්වල පිවිසීමට දොරටු සතරක්ද වේ. මේ
සෑම දොරටුවක්ම කොරක් හල්, සළකඩ පහසු, මුරගල්
හා පිහිටුවන ලද්දේ අලංකාර මුද්දාර මණ්ඩපය සහිතව
කර ඇත.

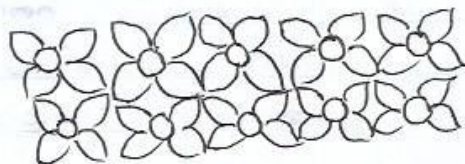
පොළොන්නරු බලාගෙයේ
මුරගල්, මෙය පොළොන්නරු
ප්‍රභයේ කලාත්මකම සළකඩ
පහසුය. නාහරාත් රූපය
සහිත මෙම මුරගල්

දැකිය හැකි වන්නේ ප්‍රභය සලපතල මල්වල පිවිසීමට ඇති බලාගෙයේ දිවුරුම් පොළට යාමටය.

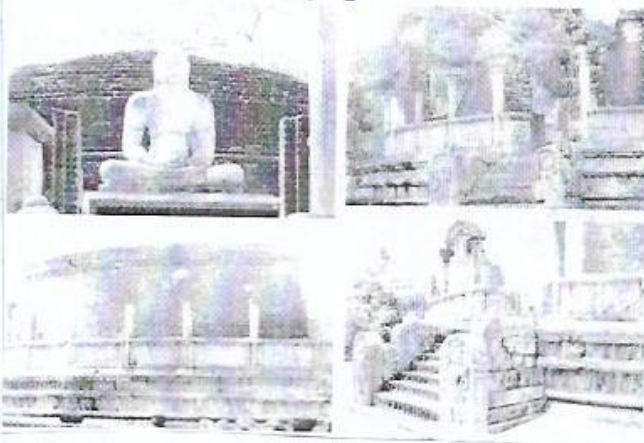

തോരലാൽക്കർ വെളാഗെടി മുനി
 കേകുല പശ്ചാതി പാശാർപ്പയതി.
 രേഖി പൂനാ നാ ദണ്ഡ രാജരേഖ
 വേദമ കീർത്തന കാര്യമേ കർത്തവ്യം.
 കിന്ദ്ര മുനരേഖി വെളാഗെടി മേഖ
 രാജരേഖ വെളാഗെടി - വേദ തോരലാൽക്കർ
 ക്രിയയേ കർത്തവ്യമേ കലാകർമ്മമേ കേകുല പശ്ചാതി.

- * തോരലാൽക്കർ
 വെളാഗെടി മുനി പശ്ചാതി വേദ കർത്തവ്യം കലാകർമ്മമേ കേകുല പശ്ചാതി.

- * കേകുല പശ്ചാതി വേദ കർത്തവ്യം കലാകർമ്മമേ കേകുല പശ്ചാതി.

මත්ස්‍ය, ගර්භාභය හා අත්තරාම යනාදියෙන් මෙය සමන්විත වේ.

* මෙම දේවාලයේ ඇති විශේෂත්වය වන්නේ බදාම බාමනා භාග්‍යාට කියමන පරිද්දෙන් නිසා ඔහුගේ කරන ලද පාලනයන් ජනප්‍රිය කර ඇති ආකාරයයි.

* ජනතා සතුට කරගත් කලාත්මක වශින් සිත්තියේ බාහිර හැඩ මතුකර ඇති අතර ජන මේ සිත්ති මත බෙදුම් පිමන හැඩ දැක්වීම ඇත.

* භූමි භූමි සඳහා පෙළුම්වලින් හැඩ යොදාගෙන ඇත.

* මෙහි නිර්මාණය කර ඇත්තේ හරිතවත් බව සේවය ඇති සාමාන්‍ය වශින් පරිමාණ කරනු ලැබේ.

* මෙම දෙවියන් ආදර්ශ පාදක නිර්මාණය කරන ලද ලෝක මුර්ති රාශිය මෙම දේවාලයෙන් සමුදා ඇත.

(i) නග්‍රහාභරණ :-

හෙළාන්තරව ප්‍රදීපිතව සමුදා අංක 02 නිවෙළේම

(ii) අයත් ප්‍රකාශ :- හෙළාන්තර ප්‍රකාශයේ බෝලාපටන සමයේ ඉදිකරන ලද්දකි.

(iii) නිර්මාණය කිරීමේ අරමුණ :-

මෙම දේවාලය කොළී රාජ්‍යයේ

අගරාජ මහරාජ්‍යයේ අගරාජ්‍යය (මාදේවී රාජ්‍යයේ ලද්දකි / ඉසාරාදියර්) සිහිම පිහිස ගොඩනංවන ලද්දකි.)

(iv) ගාභ නිර්මාණ උක්තිය :- දිනුණු ධුන්දිය හෝම ගාභ නිර්මාණ උක්තිය නොඳුන් නිරාපනය වෙයි.

* මෙහි දෘශ්‍යමය මණ්ඩල, අන්තරාල හා ගර්භගාභ යනාදී කොටස්වලින් යුතුය.

* ගර්භගාභය තුළ ගෞලමය කිව විටයක් තැන්පත් කර ඇත.

* හැඩගන්වන ආදර්ශ මත හොඳයාන ඇති මෙම දේහවලයේ පිටස්තර බිත්ති අන්තර් සන්තතික සහිත ස්නායුකයන්ගෙන් අලංකාර කර ඇත. මෙම ස්නායුකවලට ධ්‍රැවයින් අලංකාර පියස්සකි. ඒම පියස්ස හෙල් කොටස් 2 තුනක් සමන්විත වීමානයකින් හා ආය වන සිරිත අවර්තවී කාර්යයක් සම්පත්ත වේ.

* මෙම දේහවලය ධ්‍රැවයින්ගෙන් බහුම අවම වශයෙන් භාවිත කොට ගියමත පරිද්දෙන් කපා කොටස් කරන ලද පාඨානයන් ජීවන ජීවිතයේ සේ සහකර ඇත.

* මෙම කිවර්දිවලයෙහි ප්‍රතිදින කැබිමුවලදී නවරාජා හා තර්කය රූප ඇතුළු හිමිද්‍රව්‍යම රැස්කර ගනු ලබයි.

මහනුවර ශ්‍රවණේ පහතරට විහාර සිතුවම.

ව්‍යාප්ත ප්‍රදේශ:-

දිවයිනේ කේශවතර හා දකුණු ප්‍රමුද්‍රාවල ප්‍රදේශ කේන්ද්‍රික හමුවේ.

16වන ශතවර්ෂයේ පසු, මෙම ප්‍රදේශ පානුකිසි, ලන්දේසි, හා ට්‍රැංග්‍රිස් යන විදේශ භාෂණයට තනුපිම් රක්ෂකයාගෙන් මහනුවර ශ්‍රවණේ චිත්‍ර කලාවේ ගෞරවය ලක්ෂණ වෙනස් වී බර්ග්ට් සංස්කෘතික ලක්ෂණ සහිතව රැඳීගියා බව දැකිය හැකිය.

* 19වන සියවස දශකයේ ප්‍රචලිත වී, පහතරට ප්‍රදේශවල ව්‍යාප්ත වූ මෙම චිත්‍ර ගෞරවය සඳහා විදේශ හා සමකාලීන සමාජ පසුබිම බලපා ඇත.

කල්පිත ක්‍රමය:- මෙම පහතරට විහාර චිත්‍ර ඇඳීම සඳහා භාවිත කර ඇත්තේ වියළි බඩුව මත සිතුවම් ඇඳීමේ කල්ප ක්‍රමයයි.

රේඛාව:- ප්‍රධාන වෙනසක් ප්‍රෙද්ධාගමික සිටුවීම හා ප්‍රෙද්ධ ජාත්‍යන්තර ක්‍රමය වේ.

මහනුවර ශ්‍රවණේ පහතරට විහාර චිත්‍ර ගෞරවයේ දැකිය හැකි පොදු ලක්ෂණ.

* තීරු චිත්‍ර සංරචනය , ආකෘති තර්ක ක්‍රමය හා සාර්වත්‍රීය - ශිෂ්ටාචාර නිර්මාණය

* රූප ව්‍යාප්ත දක්වන ප්‍රශස්ත වෙනස් වීම් ප්‍රමුඛ සිතුවම් රේඛාකරණය

* සමස්ත සංරචනය තුළ පරිමාණ රීතීන් ගොඩනැගීම.

* පරිසාරයේ රීතීන් පෙන්වීමට ලක්කර කර බිහිවීම.

* පසුබිම දෘශ්‍යය පිරවීම සඳහා විවිධ අලංකාරණය සැලසුම් මෝස්තර භාවිතය.

- * වස්ත්‍රාභරණ අලංකාරව හා විස්තරාත්මකව දැක්වීම .
- * යුරෝපීය ලක්ෂණ සහිත වස්ත්‍ර විද්‍යා , ගෘහ භාණ්ඩ හා සංස්කෘතික භාණ්ඩ , ආද්‍රුමී අලංකාරව වැනි අංග දැක්වීම .
- * වර්ණ සඳහා කළු , කහ , රතු , අළු , කළු සුදු ආදී වර්ණ භාවිතය හා වර්ණමල තදහා ලා තහනම සමග ලිපිලිවීම මතකරන ක්‍රියාකාරී ලක්ෂණ දැක්වීම .

* බහුල වශයෙන් ප්‍රභූතිම සඳහා රක්ත වර්ණයට වඩා අළු , කළු , හා කළු කළු වැනි වර්ණ භාවිතය .

කතූල විහාර චිත්‍ර .

- * මෙම විහාරයේ බිතුසිතුවම් නිර්මාණය තළු කළුමිනි වශයෙන් කරන ලදී මහා සිංහරා හා රජාණ්ඩු සිතුවම් ය .
- * කතූල විහාර චිත්‍ර මහලුරු ප්‍රියරයේ පනතරට විහාර සමුදායක අයත්ත අතර 19 වන සියවසේ අගභාගයට අයත්ය .
- * පනතරට විහාර සිතුවම සඳහා විදේශීය ආභාස හා සමාජ ප්‍රභූතිම බිලිපා අති ආකාරය දක්වන හොඳම නිදසුනක් වශයෙන් මෙම විහාර සිතුවම හැඳරේ .
- * කතූල විහාර සිතුවමට වස්තු විශේෂ පහත දැක්වෙන ලෙස වර්ග කළ හැකිය .
 - * බ්‍රහ්මා ජාතක කතෘ (වෙස්සන්තර , මහා සුත්තය , රත්නීය ග්‍රන්ථපොත)

* බ්‍රහ්ම වර්තයට සමකාලීන සිතුවම් - මහාධර්ම සිටුවරයාගේ කතෘත්වය , පනතරා කතෘ , නන්දිය පනතරා කතෘ වස්තු .
මෙම නිර්මාණවලට

(ii) * අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ සුදුසු ලෙස සහතිකයක්
 නොමැතිව පවතින දැක්වේ.

* සම්පූර්ණ කාලය භාවිත කොට සිද්ධිය සංවර්ධනය
 කර තිබේ.

* රෝග හා හානිකළ යොදා ගනිමින් සංකීර්ණ ලෙස අවකාශය
 පුරවා ඇත.

* සිතුවම් කිරීමේ අංශයේ පැවැත්ම, සංගීත භාණ්ඩ, ගාන
 නිර්මාණ අංග හා ගායනාභාණ්ඩ වෙන්ම විනෝදාංශයද පැමිණි
 ලාංඡනය සිත්තරුන් ප්‍රවෘත්තිය ලක්ෂණයලා අනුපාතයක් පවතී.

(i) පළාතාගතය :- කතෘවරයා විසින්
 දක්නට ලැබෙන සිතුවම් කි,

(ii) පන්තිය :- සුප්‍රසිද්ධ ආකෘතියේ රූපලේඛන
 කාණ්ඩයක් ලෙසත් නිරූපණය වේ.

ලෝකයේ ප්‍රභේදයෙන් වැඩිපුරම සිතීම
 කාණ්ඩයක් දෙසටත්ම බලපෑමක් සිදු
 කරනු දැක්වේ. මේ ප්‍රභේදය හා අංශය
 පවත්වාගෙන යාමට නිරූපණය කෙරේ.

(iii) රෙගුලරිය :- අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ සිතුවම් ඇඳ ඇත.

එහි පාරිශ්වදර්ශී රූප, ස්වරූපයෙන් සංග්‍රහයක්
 නිර්මාණය කර ඇත.

(iv) නිර්මාණය :- විශේෂ බලාගතය මත (ප්‍රේමයෙන් සිතීම)
 සිතුවම් ඇඳ තිබේ.

(v) වර්ණාංගය :- නම, කලා, ප්‍රදීප, රතු, නිල්, කොළ, පිටුරු යන
 වර්ණ සහ අවශ්‍යයේ ප්‍රභේද භාවිත කොට
 සිතුවම් වර්ණ කර ඇත.

(vi) රේඛාකරණය :- ණය ජනනය සාහිත් රේඛා රාශියට පෙළුමට මෙන්ම නිවුයේ විස්තරාත්මක බව දැක්වීම සඳහා භාවිත කර ඇත.

* ප්‍රතිමා සඳහා කල්පිතය භාවිතය හා ප්‍රතිමා අවකාශය පිරවීම සඳහා විවිධ ක්‍රමවේද ලෝඡන භාවිතය මෙහි යුග්මය ලක්ෂණය.

(vii) කලා ලක්ෂණ :- මෙහි නිරූපණය වන කාන්තාවන්ගේ ඇඳුම් ඇඳුම් විස්තරවම ලෝඡන හා තැනැත්තන්ගේ ජීවිතය.

* මාලිගා යුරෝපීය ක්‍රමයට සරින ඇත.
විශේෂයෙන්ම යුරෝපීය ලාංඡන, භාෂා
අලංකාරය සඳහා යොදාගෙන ඇත.

* රූප ඡායාරූප තලයක පිහිටන නිසිම දැක්ම
පෙන්වයි.

කර්මාන්තමය විකාර විකූ.

(i) පිහිටීම :- බස්නාහිර පළාතේ දෙහිවල නගරයට ආසන්නව පිහිටා ඇති යුනෙස්කෝව් නගර කර්මාන්තමය විකාරය පහතරට විකාර විකූ රෙගුලාසි ලක්ෂණ සහිත නිර්මාණමය විකාර විකූ.

(ii) කර්මාන්තමය විකාරයේ ඛණ්ඩාංකවල නිර්මාණ :-

- ප්‍රධාන ජාතික කලා
- ප්‍රධාන නිර්මාණ සම්ප්‍රදායික
- අනෙකුත් දේශීය
- යුග්ම විකාරය
- දිනපතා දේශීය දැක්ම සම්ප්‍රදායික විකාරය.

කරගම්පිටිය විහාර චිත්‍රමල රජාද්‍ර ලක්ෂණ

- * ස්වභාවික ලෙස වස්ත්‍ර සඳහා ත්‍රිමාන ලක්ෂණ ඡායිත වර්ණ භාවිත කිරීම
- * මලාතුළ සහ ජලය සඳහා "බුක්කිගේ" කල භාවිත කිරීම හා හිල් වර්ණය සමග ප්‍රසූත තුළ වර්ණ මිශ්‍ර කර ත්‍රිමාන ලක්ෂණ මතුකර දැක්වීම.
- * තද රතු , තද කොළ , තද සමග ප්‍රභූරු වර්ණ-භාවිතය
- * අවසන් අවස්ථාවන්හි ත්‍රිමාන ලක්ෂණ මතුවන පරිදි වර්ණ ප්‍රභේද යොදා ගැනීම.

(i) හඳුනාගත්තේ:- කරගම්පිටිය විහාර චිත්‍රයකි.

(ii) ශිෂ්ටාචාර:- පෙළඹවීම (මාර දුරු) මින් නිරූපණය වේ.

(ක්‍රිස්තු වර්ෂ 12 වන සියවසේ සඳහා පෙළඹවීමට හේතු වාරයන් දුරු වන තත්ත්වය , රක් රිසා යන මර්ගයන් නිරූපණය කෙරේ.)

(iii) මාර දුරු සංගීත නාත්ත වාදනය කරමින් ජාත්‍යන්ත සංදර්ශන ඡිත්‍රරූපයක් මෙන්ම පිළිබිඹු කෙරේ.

මාර දුරු රූපය සිටින ඇතුළු රූපයේ ඔවුන් අත දරා සිටින සංගීත නාත්ත 19 වන සියවසට අයත් ලාංකේය සංගීතයේ භාවිත රේඛා ලෙස හැඳින්වේ.

පහතරට චිත්‍ර තලයේ පොදු ලක්ෂණ වන අධික වැරදිවන හා විස්තරාත්මක බව මෙම නිර්මාණය ඇතුළු රූපයේ ආශ්‍රිතව අනෙකුත් ව දක්වා තිබේ.

අතර බිහිවූ දරුවා ඝනරවර්ෂ දෙව්වරුන් විසින් පිළිගනු ලබයි.

(iii) **සම්ප්‍රදාය:-** වෙනුවෙන් සුගතයා පහතරට තොර කළාය
තොටු ලක්ෂණ වන සරසිලිමය හා විස්තරයක් ලෙස
මෙහි දැක්වේ.

(iv) වර්තමාන තත්ත්වය :- කහ, කළු, පැස්, හිල්, රතු සහ කොළ ගත වර්ණ ප්‍රමුඛ වේ.

* ප්‍රතිම කළහා බිල් කෝ කොළ හතරයට
පුරු අලුරු වැඩැති චරිතයක් භාවිත
කොට ඇත.

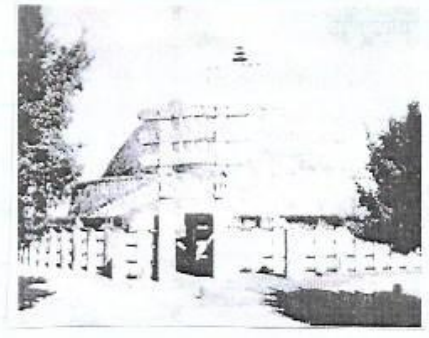
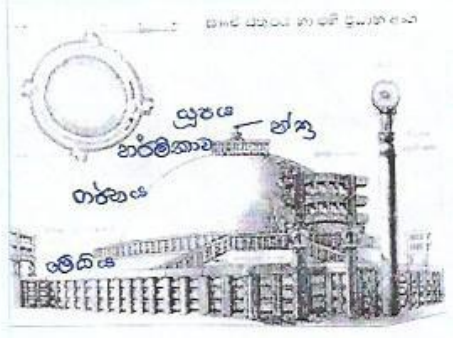
(v) රේඛාකරණය:- රූපයේ මෙවන් සැරසිලි අංග විස්තරාත්මකව දැක්වීම සඳහා රේඛාකරණය භාවිත කර ඇත.

(v) କର୍ତ୍ତବ୍ୟତା : ଯେଉଁ କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ସେବା ଶୃଙ୍ଖଳା ଉପରେ ଆଘାତ ହେଉଛି.

vii) කලා ලක්ෂණ:- විසිතුරු ලේ මෝස්තරයන්ගෙන් නිමව්විත ආශ්‍රිත . හඳුනා ගන්නා ලද භාෂණය දේවිය ආචරණය කරන ලද කර්තව්‍යය කරා මල් සහිත ගස් දෙකක් මෙම නිර්මාණයේ දැක්ම හැකි වන්නේ ලක්ෂණයකි.

* වර්තමානයේ ලෙස ආවේනික වුවද, සමහර
ස්ථානවල ධූන සිටුවී ලෙස අලුර හා
දාමයන් ලෙසත් බව හඳුනා ගැනීම
මතු කිරීම දැක්විය හැකිවේ.

මෙපුරිය හා සාක්ෂාතන ශ්‍රවණයේ කටයුතු සාංචි ස්තූපය හා තොරණ කටයුතු

- (i) ස්තූපයේ ස්වරූපය:- සාංචි ස්තූපයයි.
- (ii) අර්ථය:- අර්ථය අධ්‍යයනය කිරීමේ ස්තූපයකි.
- (iii) ස්තූපයේ දිශා හා ව්‍යුහගතය:- දිශාව 54, ව්‍යුහගතය අඩු 120
- (iv) ස්තූපයේ ගැටය:- ප්‍රතිප්‍රකාරයට පැවරුණු යුගයකි.
- (v) සාංචි ස්තූපයේ දිශාව ලැබෙන අංශය.
 - ප්‍රතිප්‍රකාරය:- පොළොව මට්ටමේ සිට අඩු 16ක් දිශාව දෙසට වටා යා හැකි ප්‍රතිප්‍රකාරයකි. මෙය 'ප්‍රතිප්‍රකාර' නමින් හඳුන්වයි.
 - වර්තමාන - ගර්භය මත පිහිටා ඇති සෛලයකි. ගරාඩු මට්ටමේ යුතු ස්තූපයක් සාදනු ලබයි.
 - ස්තූපය / යුගය - ස්තූපයේ පහළින් (ස්තූපය මුදුනේ) ප්‍රතිප්‍රකාරය ලැබූ අවස්ථාවේ සෛලයකි. මෙය පිහිටා ඇත. මෙය 'ස්තූපය' නමින් හඳුන්වයි.
 - චන්ද්‍ර - සූර්ය මුදුනේ වර්තමාන ස්තූපයේ ගරාඩු මට්ටමේ පිහිටා ඇත. මෙය සූර්ය මුදුනේ වර්තමාන ස්තූපයේ ගරාඩු මට්ටමේ පිහිටා ඇත.

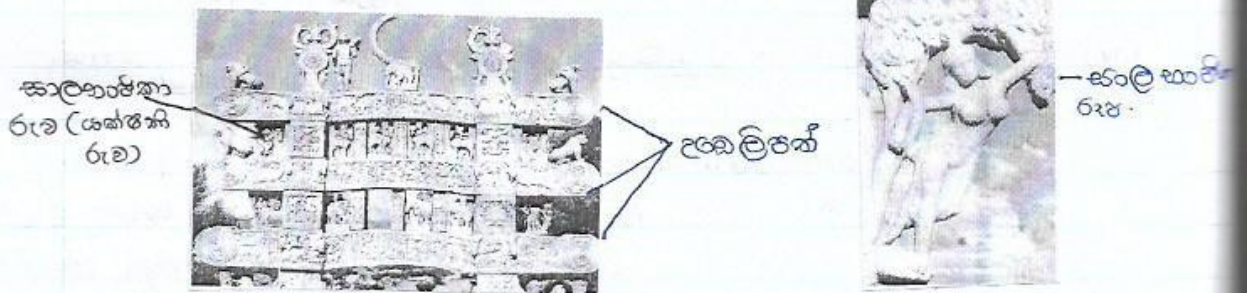
සාංචි තොරණ:-

* සාංචි ස්තූපයේ හතර දිශාවේ අති තොරණ කලා නිර්මාණ අතර භක්‍රමණ විශිෂ්ට කලා නිර්මාණ ලෙස සැලකේ.

* අයත් ශ්‍රිතය:- සාංචි තොරණ සාතවාහන ශ්‍රිතයට අයත් වේ.

කලා ලක්ෂණ:-

* සාලාංචිකා:- සාංචි තොරණයේ පළමු තිරස් අතට අති ගල් පතුරට තැන්පත් ලෙස සමන්විත වූ තොරණ "සාලාංචිකා" නම් වේ.

* ලංඛිතය:- සාංචි තොරණයේ තිරස් අතට විහිදෙන ගල් පතුරු "ලංඛිතය" නම් වේ. මෙහි අති තල්පතක් දිග කරන චිත්‍රරාශිය පෙන්වයි.

* සාංචි තොරණ හතර ස්වයං ආකෘතියකට අනුව සකස් කර ඇත.

* සෑම සිරස් තිරස් ගල් කුණුකම සාංචි සල්පය කටයුත්තේ අලංකාර කර ඇත. ප්‍රධාන කුණු අති ඇත් රූ, වාමන රූ සිංහ රූවලින් යුතු සිරිසියකින් සමන්විත වේ.

සාංචි තොරණ කැටයම් නිර්මාණවල වස්තු විෂය

- (i) ජාතික කලා:- ජද්දත්ත, වෛස්ථන්තර, හෙතෙපි ජාතිකය.
- (ii) ලද්ධ මරිතයේ සිද්ධි දෙව:- ඉදිරිම, ප්‍රියරජුන් සංකස්ස පුරයට වැඩම කිරීම.
- (iii) සිදුහත් මරිතයේ සිද්ධි:- ගේශ රේදනය, අභිනිශ්ක්‍රමණය.
- (iv) රජකතාසිත සිද්ධි:- අගේක රජු ශ්‍රී මහ බෝධිය වැදීම, භාමු කෝලාහලය.

සාංචි තොරණ කැටයම් නිර්මාණවල දැක්ම හැකි ලක්ෂණ.

- (i) සිරස් ගල්කැපු මත කැටයම් පහේල වශයෙන් දැක්වීම හා තිරස් ගල්පුරු මත බොහෝවිට අධාර්මික කෘත ක්‍රමය අනුව කැටයම් නිර්මාණය කර තිබීම.
- (ii) සාංචි තොරණ කැටයම් වූවා සියුම්ව, අල්ලි ප්‍රේමය උත්තමව මතු කොට තිබීම.
- (iii) රූපයකට රූපයක් මුහුණතෙන් රූප තුළ මත සංරචනය කිරීම.
- (iv) වූවා තුළ වූවාත් අති ස්ථානයක පවා මානව රූප, ආත්මික හා මානව අනුකූලය පුරා සම්පන්නය කිරීම.
- (v) මානව රූප ගෙඩියක ස්වභාවයේ කැටයම් කර අති අතර ස්වභාව රූප වූවා (කාන්තිකව) ස්වභාවයේ ලක්ෂණයන්ගෙන් යුතුව දැක්වීම.
- (vi) සතුන්ගේ උරුමය , ගති ලක්ෂණ , හා වෙනත් කාන්තිකව නිරූපණය කර දැක්වීම.
- (vii) සාංචි කැටයම් ශිල්පියා ප්‍රියත් වගන්තිය හා ව්‍යුහය තුළින් දැක්වීම සදහා බෝගස් , ජන්‍ය , ස්තුරය , බර්මාණය හා ශ්‍රී

ලංකාය ඉති සංරක්ෂිත සොළා හතු ලැයිම.

ත්‍රිපුලස් නිකිත ඵලකය

සිංහරූප

තිරස් ගල් : පුරා කෙළවර
කල්පනක් ලෙස හඳුන්වා
දැන ආකාරය (උදෙලිමත්
කෙළවර)

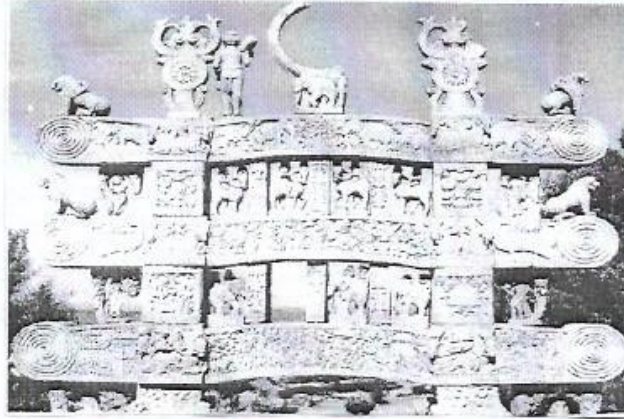

ආත් රූප හා
නලකංජිත
රූප.

තිරස් ගල් කැණ

තිරස් ගල් පුරා = උදෙලිමත්

കാഠി ജിജ്ഞാസയുടെ ലളിത രചന.

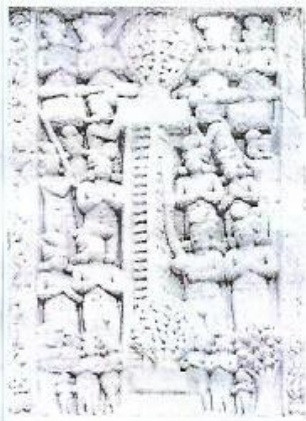
- (i) കലാശാല :- കാഠി ജിജ്ഞാസയുടെ ലളിത രചനയെക്കുറിച്ച് ഉപരിയായി വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.
- (ii) രീതി :- രീതി ഉപരിയായി വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.
- (iii) മാതൃ :- മാതൃയുടെ ലളിത രചനയെക്കുറിച്ച് വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.
- (iv) രീതി :- രീതിയുടെ ലളിത രചനയെക്കുറിച്ച് വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.
- (v) രീതി :- രീതിയുടെ ലളിത രചനയെക്കുറിച്ച് വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.
- (vi) രീതി :- രീതിയുടെ ലളിത രചനയെക്കുറിച്ച് വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്.

සියුම් හා වෙස්ලි කමා සහිත ලක්ෂණ මෙම කැටයමේ දැකිය හැකිය.

* මෙහි ඇති ඇත් රූ වල ජීව්‍යාත්මක ලක්ෂණයන්ගෙන් යුතුවේ,

* අනුන්ගේ චුරය, ගතිලක්ෂණ හා චලනයන් කැපවීමට නිරූපනය කර ඇති ආකාරය දැකිය හැකි වේ.

* ව්‍යාකූල අවකාශය හා භූමි කර රූප කැටයම් කර තිබීම දැකිය හැකිය.

(i) තද්‍රිතායන්තර:- කාංචි ^{දිව්‍ය} තොරණයක කැටයමකි.

(ii) රේඛාව:- චූළ වහන්සේ සංකස්ස පුරයේ වැඩම කිරීම වීම් නිරූපනය කළ

* මෙම කැටයමේ චූළ වහන්සේ රූපකය වෙනුවට කෝඨස සංරක්ෂණය කර ඇත. එහි අග්‍රය නිකිමග ලෙස හා කෝඨස නිරූපනය කර ඇත.

(iii) කැටයම් නිර්මාණය කර ඇති ප්‍රභය:- සාමාන්‍ය ප්‍රභයට අයත්

(iv) මාධ්‍ය හා ශිල්ප ක්‍රමය:- කළුගල් මාධ්‍යයෙන් අල්ප ලක්ෂණ කැටයම් කර ඇත.

(v) සංරක්ෂණය:- රූපයකට රූපයක් මුළු වන තෙක් තවමත් මත රූප සංරක්ෂණය කර ඇත.

(vi) ශිල්පීය කුසලතාව:- මෙහි දැක්වෙන චිත්‍රය රූප රෙහිටි

ස්වාභාවයෙන් කැටයම් කර ඇත.

* ආත්මයාගේ කැටයම්වල දැකිය හැකි සියලුම මොහොත්වල නිමාව
සහිත උත්සාහ මෙන් කැටයම්වල දැකිය හැකිය.

මුළුමනින්ම යුගයට අයත් කලා නිර්මාණය.

(i) සාරාංශයක් ලෙසින්

(i) නිශ්චයාගේ:- මුළුමනින්ම සාරාංශයක් ලෙසින් ප්‍රකාශයක් තුළින් සාරාංශයක් ලෙසින්.

(ii) අන්තර්ගත යුගය:- මුළුමනින්ම යුගයේ නිර්මාණය වූයේ.

(iii) නිර්මාණ මාධ්‍යය:- 'මුහුර්' නමැති ගල් විශේෂයකින් අර්ධ උන්නතය කැටයම් කර ඇත.

(iv) රේඛාව:- මෙහිින් බර්තූන් උසස්වන මිනිසුන්ට දුටුත් වෙනත් සේ ස්වයං ප්‍රකාශයක් ලෙසින් බර්තූන්ගෙන් පෙන්වන අන්තර්ගත නිර්මාණය මෙය.

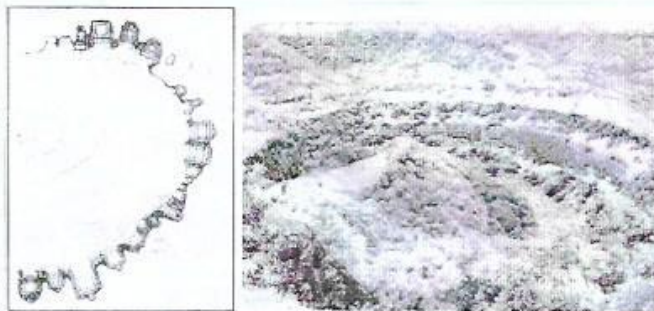
(v) මුළුමනින්ම වෙනත් වැඩ නිම කර ඇති අතරම මැද බර්තූන්ගෙන් , දෙපස මෙන් බර්තූන්ගෙන් , අනෙකුත් මානව රූප සමූහයෙන් ස්වයං ප්‍රකාශයක් ලෙසින්.

(vi) මුළු හා අනෙකුත් ක්‍රමය:- ප්‍රතිමාකරණයක් මත වැඩ නිම කර ඇති බර්තූන් මුළුමනින්ම නිර්මාණය.

(vii) පිළිමය දැනට ඇති ස්ථානය:- සාරාංශයක් ලෙසින් ප්‍රකාශයක් ලෙසින් දැක්වේ.

(viii) කලා ලක්ෂණ:- සිලිමයේ සිංහට පිටුපසින් දැලංකාර ප්‍රාංග
මණ්ඩලයක් දැක්වෙන අතර එහි සිලිම
ගෙදත ලද බිංදු රටා හා ලියවැල්
මෝස්තරයක් හා ප්‍රාංගමණ්ඩලයක් ඇත.

(02) අපේක්ෂා සිතුවම් -මුල්ම යුගයේ කලා නිර්මාණ.

අපේක්ෂා ලෙන් මණ්ඩලයේ පිහිටීම - අත්මලාචමක හැඩය -

(i) පිහිටීම :- බුන්දියාවේ වයඹදිග - මහාරාෂ්ට්‍ර ප්‍රාන්තයේ සයිද්‍රාබාද්හි
මහේරා ගංගා මායිමව අත්මලාචමක හැඩය ගත්
දේවස්ථානයක අපේක්ෂා ලෙන් පිහිටා ඇත.

(ii) දැගත් කාලපරාසය:- ක්‍රි.පූ. 2 වන සියවසේ සිට ක්‍රි.ව 7 වන
සියවස දක්වා කාලපරාසයක අපේක්ෂාවිත
නිර්මාණය කර ඇත.

(iii) දැගත් යුගය:- මුල්ම යුගයට අයත්ය.

(iv) මාණ්ඩල විද්‍යාත්මකව අපේක්ෂා ලෙන් ඵර්ව කළ හැකි ආකාර
02 කි.

(01) මෛත්‍රායාලා:- මෙහි මහා කෙළවර බෙහෙවින් ඉඳුකර ඇත
මෙම යාලා නිකුත් වන්නේ මහේරා ගංගා
තරායු නාමයෙන් කිරි සඳහා රොදාගෙන
ඇත.

(02) ආරාම යාලා:- නිකුත් වන්නේ මහේරා ගංගා
තරායු නාමයෙන් කිරි සඳහා රොදාගෙන
ඇත.

භාවිත කර ඇත. අපේක්ෂා විමසීමෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් දැක්වූ ආකාරයක් දැක්වීමට ආකාරයක් දැක්වීමට.

(v) අපේක්ෂා ලෙග් සංග්‍රහය :- 29 කි.

(vi) අපේක්ෂා සිතුවම්වල වස්තූවල :- මුද්‍රාණය , භාෂා කලා හා පෙනෙන සිතුවම්

vii අපේක්ෂා සිතුවම් දැකිය හැකි ලෙග්.

* අංක 01 ලෙග් :- ප්‍රදේශයේ රටේ රටේ

* අංක 17 ලෙග් :- මුද්‍රාණය , භාෂා කලා හා පෙනෙන සිතුවම්

* අපේක්ෂා රටේ.

(viii) අපේක්ෂා සිතුවම්වල සිතුවම් :- වියළි බඩය මත සිතුවම් කර ඇත .

(i) සමාජාගාරය :- අපේක්ෂා ලෙග්
අංක 17 මුද්‍රාණය දැක්වීම
ලෙග් 'අපේක්ෂා රටේ'

(ii) සිතුවම් :- මෙම සිතුවම් වියළි බඩය මත ඇඳ ඇත .

(iii) අයත් ශ්‍රී ලංකා :- මුද්‍රාණය කලා සම්ප්‍රදායට අයත් ය .

(iv) කලා ලක්ෂණ :- මෙම රූප සිතුවම් අපේක්ෂා රටේ මුද්‍රාණය කලා සම්ප්‍රදායට අයත් ය .

* සිතුවම් සිතුවම් මෙන් දිළිසුණු , මද සිතුවම් , හා කලා සම්ප්‍රදාය , මුද්‍රාණය , අපේක්ෂා රටේ
අලංකාරය මුද්‍රාණය පෙනීම.

අප්‍රමාද චක්‍රයේ දැක්ම හැකි ප්‍රවේශ්‍ය ලක්ෂණ.

- * අප්‍රමාදවේගීය ලෙස හැඟිණි ප්‍රකාශනය හා සිද්ධියට අනුරූපව වෙලාව නාට්‍යමය අයුරින් අවස්ථා නිරූපනය කිරීම.
- * මනිෂ් රූප භාෂණයේ රූප නිර්මාණයේදී ඔවුන්ගේ ගති ඝෞරවය, චරිතය, පරිමාණ ලක්ෂණ වෙන් ප්‍රමාණවත්ව කිරීම.
- * අනුකූල කප්පත් ක්‍රමය අනුව මුල, මැද, අග යුග්මය නොව තුනකට නිරූපනය කර තිබීම.
- * ඝෞරව පරිසරය දිය අලි, ගස් වැල්, වනාන්තර සමග චම්භාර ලෙස ඇතිවීම.
- * ලෙහිසින් තල බලිතම, හස්ති, මානව හා පක්ෂී රූප අවමය කරන ලද නිර්මාණයක් වන රෝස්කරවලින් අලංකාර කිරීම.
- * ගුරු චරිතයෙන් පරිසරය අවමය අලි පක්ෂ වර්ණ රෙදි.
- * චක්‍ර වර්ණයෙන් සැලකූ රතු, කහ, නිල්, කළු, කොළ වර්ණ භාවිතය.
- * මේවා නිවැරදිව සැලකූ අලුත් වර්ණ හා දික්කමින් වර්ණ භාවිතය.

- (i) භෞතානුකූලය :- අප්‍රමාදවේ අංක 01 ලෙසින් හඳුනා පද්ධතියක් යෝජනා රැවය.
- (ii) මේමාව :- මෙයින් සිද්ධාර්ථ තුමා සමග වර්තමාන යුගයේ දේවියකු නිරූපනය වන බව විද්වත් දැන.
- (iii) නිර්මාණය :- නිසි කොටස මත සිටීම අලි භූත.

(iv) වර්ණභාවිතය:- වර්ණ ගැන්වීමේදී ප්‍රධාන රූපය වන
 තද්වපාභී රූපය දිස්වීමත් තහපාරකිත්
 රසප්‍ර වර්ණ හා භෑම අඳුරු වර්ණය ගැබ්න
 පසුබිමකින් වෙනස් වීමට හේතු වේ.

(v) කලා ආභාසය:- ඉන්ද්‍රියානු ලක්ෂණ පෙන්වයි.

(vi) සම්ප්‍රේෂණය:- විශ්වයේ සෑම රූපවලටම භූමි ආභාසයට වඩා
 විශාල වූ දක්ෂ ආභාසයක් ලෙසින් ප්‍රකාශය
 හැඳින්වීමට හේතු වේ.

(vii) කලා ලක්ෂණ:- මුළු ජීවිතයම සිතීමට හේතු වන බැවින්
 භූමිවල ප්‍රකාශයෙන් යුතු ආභාසයක්
 ලෙසින් පිටපත් කරගන්නා විදහා, පෙන්වන
 කිරීමකි.

* දැක්මකින් කල්පිතයක් ලෙසින් දැක්වීමට හේතු
 නොවන බැවින්, අන්තර්ගත හා සියලුම
 කලාත්මක ලක්ෂණ අලංකාර කර ඇති (දිව්‍ය
 බලයෙන්) විශේෂයකි.

(i) සුභාග්‍යය:- අපේක්ෂා කළ 17 ලක්ෂණ
 දක්වා ලැබෙන කුඩාම භූමි
 පිළිගැනීමට හේතු වන
 හේතු වේ.

(ii) රසප්‍ර / ආභාසය:- ඉන්ද්‍රියානු ලක්ෂණ පෙන්වයි.

(iii) කේතන:- භූමියේ සිට යනතුරු දෙක
 රාත්‍රී මුළුමනින්ම පිළිගැනීමට
 හේතු වන ආකාරය දැක්වේ.

(iv) කල්පිතය:- විශ්වයේ සෑම රූපවලටම භූමි ආභාසයට වඩා
 විශාල වූ දක්ෂ ආභාසයක් ලෙසින් ප්‍රකාශය
 හැඳින්වීමට හේතු වේ.

තලා ලක්ෂ්‍ය 3-

* ගෞරවමත්ත වන වැඩ කිරීම මුද්‍රාපාත්‍ර වෘත්තීයයේ කිසිව
මුහුණ පෑමක් දරා නොගෙන දේවතා රූපය නිරූපණය කර ඇත.

* මුද්‍රාපාත්‍ර වෘත්තීයයේ රූප විශාලවද, අවශේෂ රූප ක්‍රමවත්
දක්වා තිබීම මුද්‍රා වෘත්තීයයේ උත්තරීතර භාවය, රූපික
කිරීමට ගත් උත්සහයක් හෝ දැක්වීම හැකිය.